

2013

YRITYSVASTUURAPORTTI

CSC:N YRITYSVASTUURAPORTTI 2013

1 Organisaation kuvaus, hallinto ja toimintaperiaatteet	3
2 Taloudellinen vastuu	7
3 Henkilöstö	9
4 Ympäristö	15
5 Yhteiskunta	21
6 Tuote- ja palveluvastuu	21
7 Ihmisoikeudet	22
8 Toimitusketjut	23
9 Raportointi- ja laskentaperiaatteet	23
10 Tasekirja	29
11 CSC tilastoja 2013	42

1 ORGANISAATION KUVAUS, HALLINTO JA TOIMINTAPERIAATTEET

1.1 ORGANISAATION PERUSTIEDOT

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, joka ylläpitää ja kehittää valtion omistamaa keskitettyä tietotekniikkainfrastruktuuria ja tarjoaa sen avulla kansallisia tietotekniikkapalveluita tutkimuksen, opetuksen, kulttuurin ja hallinnon tarpeisiin. Pääsiallisia asiakkaitamme ovat opetus- ja kulttuuriministeriö, sen alaiset organisaatiot, korkeakoulut ja tutkimuslaitokset. CSC tarjoaa palveluita valtion omistaman tai valtion rahoittaman keskitetyn tietotekniikkainfrastruktuurin avulla. Palvelumme kuvataan Internet-sivuillamme www.csc.fi. CSC:llä on toimipisteet Espoossa Keilarannassa ja Kajaanissa Renforsin rannassa. Liikevaihtomme vuonna 2013 oli 31 185 566 € ja henkilöstön määrä vuoden lopussa 254 työntekijää.

Suomen valtio on CSC:n ainoa osakkeenomistaja. Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa yhtiön omistajaohjauksesta ja yhteiskunnallisen ja taloudellisen kokonaistuloksen arvioinnista. CSC on julkisista hankinnoista annetun lain (338/2007) ja EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen valtion sidosyksikkö. Tuotamme palveluita osakkeenomistajallemme omakustannushintaan ilman voittoa tai tappiota. Yhtiöjärjestyksen mukaan CSC voi vähäisessä määrin myydä palveluita myös muille liiketaloudellisiin perusteisiin.

Valtion omistamaa erityistehtäväyhtiötä koskevat pääsialliset normit ovat Suomen osakeyhtiölaki (624/2006) ja laki valtion yhtiöomistuksesta ja omistusoikeudesta (1368/2007). CSC:n hallinnointia ohjaavat lisäksi valtion omistajapolitiikkaa koskevaa valtioneuvoston periaatepäätös 3.11.2011 ja talouspoliittisen ministerivaliokunnan kannanotto palkitsemisesta 13.8.2012 sekä yhtiöjärjestys ja yhtiön hallituksen määrittelemät periaatteet ja ohjeet. CSC noudattaa listaamattomana yhtiönä soveltuvin osin myös Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance 1.10.2010).

CSC:n hallinnosta ja toiminnasta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua. Hallitukseen kuului vuonna 2013 seitsemän jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana toimii prof. Samuel Kaski ja yhtiön toimitusjohtajana Kimmo Koski.

1.2 YHTEISKUNTAVASTUUN JOHTAMINEN JA TOIMINTAPERIAATTEET

CSC:n toimintaa ohjaavat yhteiskuntavastuuta heijastavat arvot: Laatu yhteistyöllä, Intohimona asiantuntijuus, Vastuullisuus ja avoimuus, Ihmiset keskiössä. Niillä pyritään kestäväen kehityksen mukaiseen toimintaan, joka ottaa huomioon taloudellisen toiminnan suhteen ekologisiin, sosiaalisiin ja kulttuurisiin arvoihin. Arvoja tukee vuonna 2012 julkaistu CSC:n toimintaohje (Code of Conduct), joka ilmentää, mitä tarkoitamme hyvällä liiketoimintatavalla ja terveellä vuorovaikutuksella sidosryhmien, yhteiskunnan ja ympäristön kanssa.

CSC:n hallitus seuraa yhteiskuntavastuun johtamista ja toteutumista osana työjärjestyksensä mukaista toimintaa. Hallitus arvioi vuosittain tilinpäätöskokouksen yhteydessä CSC:n palvelujen yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja kykyä tuottaa yhteiskunnalle lisäarvoa erityistehtävän tarkoitamalla tavalla. Arviointi vaikuttaa hallituksen päätökseen mahdollisten tulospalkkioiden jakamisesta yhtiön johdolle ja henkilöstölle. Hallitus vahvistaa vuosittain päivitettävän riskienhallintasuunnitelman sekä hyväksyttävät jäännösriskit. Toimitusjohtaja yhdessä johtoryhmän kanssa vastaa siitä, että riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

Vastuullisuuden johtaminen ja käytännön toimenpiteiden koordinointi tapahtuu yhtiön normaalin johtamisjärjestelmän kautta. CSC:n johtoryhmä vastaa sisäisestä valvonnasta ts. ohjaus- ja toimintaprosesseista, joilla varmistetaan, että toimimme lainmukaisesti ja tuloksellisesti ja raportoimme taloudellisesta tilastamme ja toiminnastamme luotettavasti. Sisäisestä tarkastuksesta vastaa talousjohtaja yhteistyössä muun johdon ja tilintarkastajan kanssa. Ympäristövastuun käytännön työtä koordinoi vuonna 2013 toimitila- ja datakeskus-asiantuntijoista koostuva GreenCSC-työryhmä, joka raportoi varatoimitusjohtajalle.

Yhteiskuntavastuun eri osa-alueiden toteuttaminen sisältyy jokaisen CSC:läisen päivittäisiin tehtäviin. Vastuullisuutta edistäviä mittareita käytetään koko henkilöstön palkitsemisen perusteena. CSC:n hallitus käynnisti vuonna 2013 myös vastuullisuuden mittaamisen kehittämiseen tähtäävän työn, joka jatkuu vuonna 2014.

1.3 SIDOSRYHMÄT JA SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS

CSC pyrkii avoimeen ja aktiiviseen vuoropuheluun kaikkien sidosryhmiensä kanssa. Pyrimme hyödyntämään kullekin sidosryhmälle luontevimpia kommunikaatiotapoja hyvän yhteistyön edistämiseksi. Viikkainta vuorovaikutus on asiakkaiden, henkilöstön, omistajan, yhteistyökumppaneiden, palvelu- ja tavarantoimittajien ja tutkimusinfrastruktuurirahoittajien kanssa. Muita sidosryhmiämme ovat mm. hankinta- ja tietosuojalainsäädännöstä vastaava lainsäätävä ja näihin asioihin liittyvät viranomaiset, tiedotusvälineet ja paikallisyhteisöt. Keskeisten sidosryhmien odotuksia CSC:tä kohtaan arvioidaan säännöllisin tutkimuksin (asiakaskyselyt, henkilöstön työhyvinvointikyselyt), säännöllisten tapaamisten ja laatukokousten kautta sekä seuraamalla julkista keskustelua.

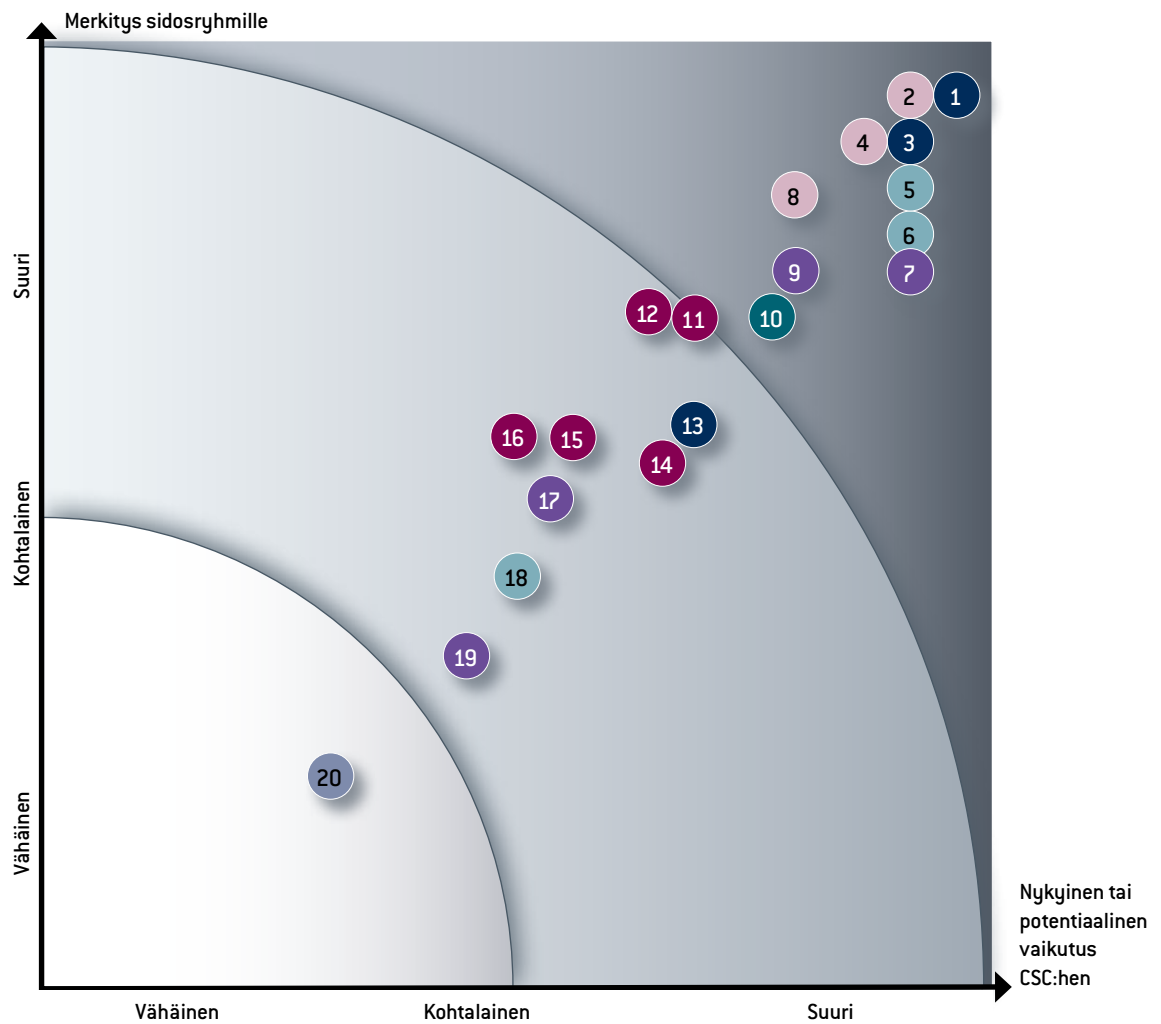
Taulukossa 1 analysoimme sidosryhmien odotuksia CSC:tä kohtaan ja esitämme tiivistetysti vuonna 2013 tehtyjä toimenpiteitä.

Taulukko 1. Sidosryhmäanalyysi

SIDOSRYHMÄ	ODOTUKSET CSC:TÄ KOHTAAN	VUOROVAIKUTUSTAVAT	TOIMENPITEITÄ VUONNA 2013
Asiakkaat	<ul style="list-style-type: none"> Luotettava ja tietoturvallinen toimittaja Huoleton asiakassuhde ja hyvä palvelu Kohtuullinen ja oikeellinen laskutus 	<ul style="list-style-type: none"> Säännölliset laatu-kokoukset Verkosto-tapaamiset Asiakas-extranetit ja www.csc.fi 	<ul style="list-style-type: none"> Uudistimme laaturaportointinettelyt opetus- ja kulttuuriministeriön korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osastolle, joka ostaa CSC:n palveluita korkeakouluille näiden puolesta (noin puolet CSC:n liikevaihdosta) Uudistimme kustannuslaskennan periaatteita, mikä mahdollistaa suuremman taloudellisen läpinäkyvyyden Paransimme tietoturvasuuteen liittyviä käytäntöjä ja saavutimme ISO/IEC 27000-tietoturvasertifikaatti.
Henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> Avoin ja luotettava tiedottaminen Tasapuolinen kohtelu Kannustava palkitsemisjärjestelmä Työhyvinvoinnista huolehtiminen 	<ul style="list-style-type: none"> Päivittäinen keskustelu Säännölliset johdon tiedotustilaisuudet Henkilökohtaiset kehityskeskustelut 2 kertaa vuodessa Työhyvinvointitutkimukset Intranet 	<ul style="list-style-type: none"> Kahdeksan koko henkilöstölle suunnattua tiedotustilaisuutta Avattiin toimitusjohtajan blogi Otimme käyttöön varhaisen välittämisen mallin
Osakkeenomistaja	<ul style="list-style-type: none"> Erytistettävän kustannustehokas ja laadukas hoitaminen Terve taloudellinen toiminta ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus 	<ul style="list-style-type: none"> Säännölliset tapaamiset yhtiön johdon ja omistajaohjauksesta vastaavan OKM:n hallinto-osaston välillä Yhtiökokous 	<ul style="list-style-type: none"> CSC:n hallitus evaluoi yhtiön tulospalkkiojärjestelmän ja käynnisti suurempaan läpinäkyvyyteen tähtäävän kehittämisen. Vuosikellon mukainen tuloksista raportointi

Yhteistyökumppanit ja palvelu- ja tavaran-toimittajat	<ul style="list-style-type: none"> Pitkäjänteinen ja avoin yhteistyösuhde Liiketoiminnan vastuullisuus Tasapuolinen kohtelu hankinnoissa 	<ul style="list-style-type: none"> Säännölliset tapaamiset ja laatu-kokoukset Pitkäaikaiset sopimukset 	<ul style="list-style-type: none"> Teimme hankintoja julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön mukaisesti Toimimme luotettavana yhteistyökumppanina EU:n, Suomen Akatemian, Tekesin ja NordForskin rahoittamissa yhteistyöhankkeissa
Tutkimusinfrastruktuurien rahoittajat	<ul style="list-style-type: none"> Vastuullinen kustannusten seuranta ja tulosten raportointi 	<ul style="list-style-type: none"> Säännöllinen yhteydenpito ja raportointi 	<ul style="list-style-type: none"> Sovitun mukainen raportointi Osallistuminen Suomen Akatemian FIRI-hakuihin EU:n Horizon 2020-hakuihin valmistautuminen
Viranomaiset	<ul style="list-style-type: none"> Lakien ja säädösten noudattaminen Verojen maksaminen Hyvä yhteistyön ylläpitäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Säännöllinen yhteydenpito Vuosikertomus ja yritysvastuuraportti 	<ul style="list-style-type: none"> Toimimme asiantuntijaroolissa mm. antamalla lausuntoja toimialaamme koskeviin lakiehdotuksiin
Paikallisyhteisöt	<ul style="list-style-type: none"> Datakeskuste turvallisuus ja ympäristönäkökohtien huomiointi Hyvä työnantaja Vuoropuhelu ja yhteistyö 	<ul style="list-style-type: none"> Tapaamiset paikallisyhteisöjen edustajien kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Avoin ja aktiivinen viestintä toiminnastamme Ennakoiva riskien hallinta
Tiedotusvälineet ja suuri yleisö	<ul style="list-style-type: none"> Avoin ja ajantasainen tiedottaminen Tavoitettavuus Sosiaalinen vastuu 	<ul style="list-style-type: none"> Lehdistötiedotteet Median intressien huomiointi Systemaattinen media-seuranta 	<ul style="list-style-type: none"> 38 lehdistötiedotetta www-uudistuksen valmistelu (julkaistaan keväällä 2014)

Sidosryhmille tärkeitä teemoja on arvioitu kuvassa 1. Olennaisuuden arviointi auttaa CSC:tä kehittämään yhteiskuntavastuun toteuttamista ja raportointia keskeisimmiksi koetuilla alueilla. Olennaisuuden arvioinnissa on hyödynnetty asiakas- ja omistajaohjauspalautteita, yhteistyökumppaneilta saatua palautetta sekä osana yhtiön normaalia toimintaa saatavaa tietoa eri sidosryhmien odotuksista. Arvioinnin taustalla on myös vuonna 2012 tehtyjen laajojen asiakastytyväisyyskyselyjen ja henkilöstön työhyvinvointikyselyn tulokset. Sidosryhmille merkityksellisimmiksi asioiksi tunnistettiin asiakaspalvelun laadukkuus, palvelujen kustannustehokas tuottaminen sekä tietoturvasuus.

Taloudellinen vastuu

2. Talouden tavoitteet ja niiden toteutuminen
4. Valtiolta saatu taloudellinen tuki
8. Taloudelliset rahavirrat

Henkilöstövastuu

11. Palkitsemisjärjestelmä ja palkitseminen
12. Osaamisen kehittäminen ja koulutus
14. Tasa-arvo: sukupuolijakauma, tasa-arvosuunnitelma
15. Henkilöstötyytyväisyys
16. Työterveys

Ympäristövastuu

7. Energia
9. Toiminnan keskeiset ympäristövaikutukset
17. Ympäristöjohtaminen
19. Ympäristövastuun tunnusluvut

Yhteiskuntavastuu

5. Kilpailuoikeudellisten säännösten noudattaminen
6. Lainsäädäntö ja määräysten noudattaminen
18. Lahjonnan vastaiset toimenpiteet

Palveluvastuu

1. Asiakaspalvelu ja asiakas-tyytyväisyys
3. Asiakastietojen suojaaminen ja yksityisyys
13. Kestävä kulutus

Ihmisoikeudet

20. Toimintaan liittyvät ihmisoikeusasiat

Toimitusketjut

10. Hankintaperiaatteet ja -politiikat

Kuva 1. Vastuullisuustarkastelun olennaisuusarviointi.

2 TALOUDELLINEN VASTUU

2.1 TALOUDELLISEN VASTUUN JOHTAMINEN

CSC tuottaa palvelunsa yhtiöjärjestyksensä mukaisesti voittoa tavoittelematta omistajilleen. Taloudellisella vastuulla CSC:llä tarkoitetaan läpinäkyvää ja avointa talouden hoitoa. CSC pyrkii tuottamaan palvelunsa laadukkaina ja samalla huolehtien kustannustehokkuuden säilymisestä.

Vuoden 2013 taloudelliseksi tavoitteiksi asetettiin kustannusten hyvä hallinta ja edellisenä vuonna valtion omistukseen tehtyjen supertietokone- ja tallennusjärjestelmäinvestointien tehokas tuotantokäyttöön saattaminen. Tavoitteena oli myös selkeyttää CSC:n kustannustenlaskennan periaatteita suuremman läpinäkyvyyden saavuttamiseksi.

Kustannusrakennetta hallittiin huolellisella kulukontrollilla ja käyttämällä kategorioihin perustuvaa hankintojen hallintaa. Henkilöstöä kannustettiin sisäiseen tehtäväkiertoon. Uusia avautuvia tehtäviä täytettiin aiempaa useammin sisäisesti tehtäviä priorisoimalla ulkoisen rekrytoinnin sijaan. CSC myös otti käyttöön toimintopohjaisen kustannustenlaskentamallin (activity based costing), joka mahdollistaa kustannusten seurannan ja raportoinnin aiempaa huomattavasti tarkemmalla tasolla.

2.2 TALOUDELLISEN TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Vuosi 2013 oli taloudellisesti onnistunut merkittävistä, valtiontalouden kehittymiseen liittyvistä riskitekijöistä huolimatta. CSC:n taloudellinen tulos ja taloudellisen toiminnan tunnusluvut esitetään tarkemmin tämän raportin liitteenä olevassa CSC:n tasekirjassa (liite 1). Seuraavat taulukot esittävät keskeiset tunnusluvut, CSC:n taloudelliset rahavirrat sidosryhmäkohtaisesti ja valtiolta saatujen tukien määrän ja käyttötarkoituksen.

Voittoa tavoittelemattomana yhtiönä CSC:n tulos, vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyviä.

Taulukko 2. Taloudelliset tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	2013	2012	2011	2010
Liikevoitto %	0,66 %	0,24 %	0,21 %	0,09 %
Oman pääoman tuotto	6,25 %	5,28 %	4,84 %	2,45 %
Sijoitetun pääoman tuotto	10,35 %	6,34 %	8,49 %	3,61 %
Quick ratio	2,8	2,8	3,0	2,6
Omavaraisuusaste	26,42 %	28,15 %	25,42 %	24,95 %

2.2.1 Rahavirrat sidosryhmille

Taulukko 3. Rahavirrat sidosryhmille

SIDOSRYHMÄT	€	VÄLITTÖMÄT JA VÄLILLISET VAIKUTUKSET
Lisäarvon tuottaminen		
Asiakkaat	Liikevaihto 31 186 k€ EU, TEKES, Suomen Akademia tuet 4 361 k€	Välittömät taloudelliset vaikutukset: Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa CSC:n kautta tietohallintolain mukaista velvoitettaan edistää yhteistyötä ja tietojärjestelmien yhteen toimivuutta koulutuksen, tieteen ja kulttuurin kohdealueella CSC:n asiakkaat saavat käyttöönsä kansainvälisesti korkeatasoisen tutkimuksen tietoverkon ja tieteellisen laskennan palveluita sekä koulutusta ja asiantuntijaopastusta superkoneiden hyödyntämiseen Välilliset taloudelliset vaikutukset: CSC vaikuttaa suomalaisen tutkimuksen kilpailukykyyn
Lisäarvon jakaminen		
Toimittajat	-18 269 k€	Välittömät taloudelliset vaikutukset: CSC ostaa tavaroita ja palveluita pääsääntöisesti Suomessa toimivilta toimittajilta. Välilliset taloudelliset vaikutukset: Yhteistyö luo toimittajille liiketoimintamahdollisuuksia ja työpaikkoja
Henkilöstö	-17 073 k€	Välittömät taloudelliset vaikutukset: CSC:n koko henkilöstö on Suomessa. Henkilöstön palkat ja palkkiot vaikuttavat yksityiseen kuluttamiseen ja henkilöiden maksamat verot yhteiskunnallisen hyvinvoinnin tuottamiseen Välilliset taloudelliset vaikutukset: CSC kehittää henkilöstönsä osaamista ja suorituskykyä koulutuksella ja tehtävän kieroilla. CSC:n henkilöstöllä on ainutlaatuista osaamista mm. tieteellisen laskennan, datan hallinnan ja tallennuspalvelujen alueella.
Julkinen sektori	-76 k€	CSC:n valtiolle maksamat verot
Yleishyödylliset tahot: annetut tuet ja lahjoitukset	0 k€	Toimintaohjeensa (Code of Conduct) mukaisesti CSC ei jaa lahjoituksia, yleishyödyllisiä tukia eikä sponsoroi mitään ryhmiä.
Osakkeenomistajat	-111 k€	CSC ei maksa osinkoa. Liikevoitto 111 k€ siirretään täysimääräisenä aikaisempien vuosien voittovaroihin.
Rahoittajat	-18 k€	Rahoituskulut

2.2.2 Valtiolta saatujen tukien määrä, luonne ja käyttötarkoitus

Taulukko 4. Valtiolta saatujen tukien määrä, luonne ja käyttötarkoitus

TUKI	€	KÄYTTÖTARKOITUS
Valtion erityisavustus	-2 875 k€	Valtion erityisavustuksen käyttö liittyy laskentapalvelun infrastruktuurin, palvelukonseptien ja tietovaranto-palvelujen kehittämiseen.
Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä investointituki	-947 k€	Investointituella katetaan valtion omistaman ja CSC:n hallinnoiman laskentapalvelinympäristön ylläpitoon, valvontaan ja tietoturvaan liittyvien investointien kustannukset.

3 HENKILÖSTÖ

3.1 HENKILÖSTÖJOHTAMINEN

CSC:n tavoitteena on olla haluttu ja vastuullinen työnantaja, joka innostaa henkilöstön yltämään parhainta osaamistaan vastaaviin suorituksiin. CSC:n henkilöstöjohtamisen periaatteet perustuvat yhtiön arvoihin ja siihen vakaumukseen, että hyvä johtaminen on sitoutumisen, hyvien saavutusten ja työhyvinvoinnin edellytys. Vuoden 2013 tavoitteena oli varmistaa osaamisten ja tehtävien oikea kohtaaminen sisäisellä tehtäväkierrolla sekä henkilöstön jaksaminen haastavassa taloudellisessa ilmapiirissä.

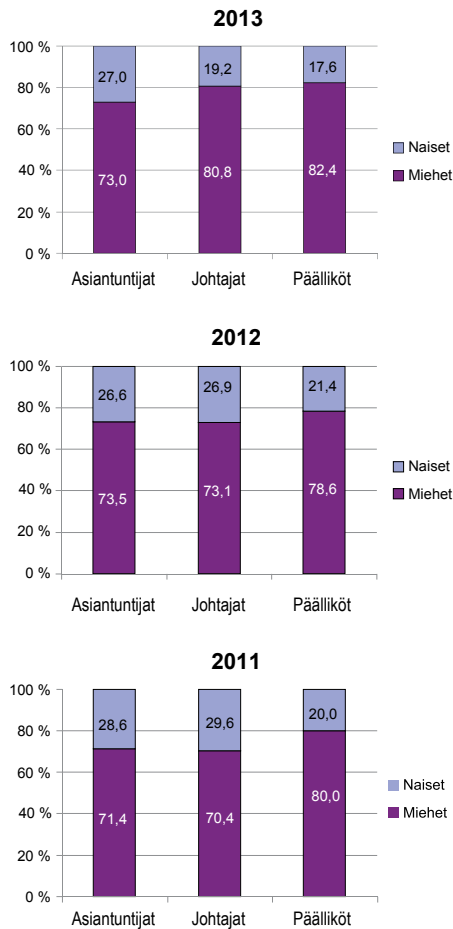
CSC:n uusi organisaatiomalli astui voimaan 1.9.2013. Organisaatiouudistusta valmisteltaessa haastateltiin kaikki esihenkilöt ja henkilökunta osallistettiin intranetin keskustelukanavien kautta. Organisaatiouudistuksen yhteydessä valittiin 7 uutta esihenkilöä, joille suunniteltiin henkilökohtainen esimiesvalmennusohjelma. Muutoin esimiestyötä vahvistettiin yhteisillä suunnitteluseminaareilla ja järjestämällä koulutusta erityisesti varhaisen välittämisen malliin liittyen.

CSC:n koko henkilöstö käy kahdesti vuodessa kehityskeskustelut, joissa arvioidaan kuluneen kauden saavutuksia ja asetetaan alkavan kauden tavoitteet. Keskustelua tukee sähköinen lomake, jonka kumpikin osapuoli allekirjoittaa. Kehityskeskustelussa laaditaan myös henkilökohtainen osaamisenkehittämissuunnitelma, joka mahdollistaa horisontaaliset tai vertikaaliset urapolut.

Kehityskeskustelussa tapahtuva tuloksen arviointi vaikuttaa henkilökohtaisen tulospalkkion suuruuteen. Hallitus päättää vuosittain tulospalkkion myöntämisestä ja sen perusteista. Vuonna 2013 jaettiin tulospalkkiona koko henkilökunnalle perusosa ja henkilökohtaisesta suoriutumisesta harkinnanvarainen lisäosa. Tulospalkkion suuruus voi enintään olla 12,5 % vuosipalkasta. CSC:n hallitus käynnisti vuonna 2013 toimenpiteitä tulospalkkiojärjestelmän läpinäkyvyyden parantamiseksi. Uusittu järjestelmä koskee vuonna 2014 toimitus- ja varatoimitusjohtajaa. Koko henkilöstöä koskeva tulospalkkiojärjestelmän kehittäminen jatkuu vuonna 2014.

3.2 HENKILÖSTÖTUNNUSLUVUT

CSC:n henkilöstömäärä vuoden 2013 lopussa oli 254 henkilöä (251, 231 ja 210 vuosina 2012, 2011 ja 2010). Henkilöstö jakautui roolin ja sukupuolen suhteen kuvan 2 mukaisesti. Ikärakenne noudatti kuvan 3 jakaumaa ja keski-ikä oli 41 vuotta. 93% henkilöstä oli vakituisessa työsuhteessa (90% vuosina 2012 ja 2011, 91% vuonna 2010). Osa-aikatyössä toimi 6,3 % työntekijöistä (4%, 4,8% ja 7,1% vuosina 2012, 2011 ja 2010).

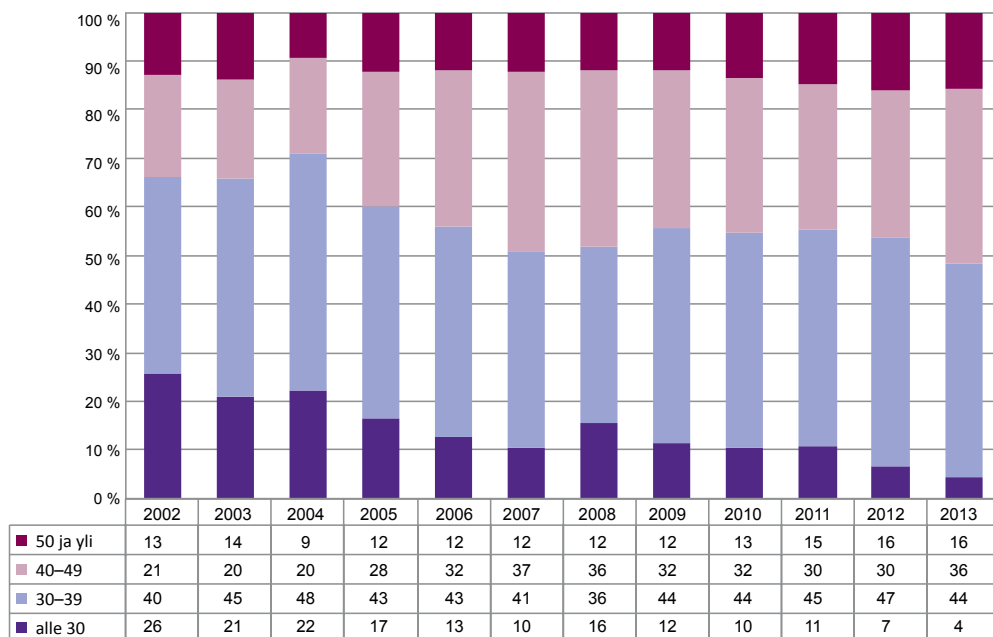

Kuva 2. Henkilöstön jakauma sukupuolen ja henkilöstöryhmän suhteen.

Hallituksen sukupuolijakauma 2013:

- 4 miestä
- 3 naista

Ikärakenne ja keski-ikä

Kuva 3. Henkilöstön ikärakenne ja keski-ikä.

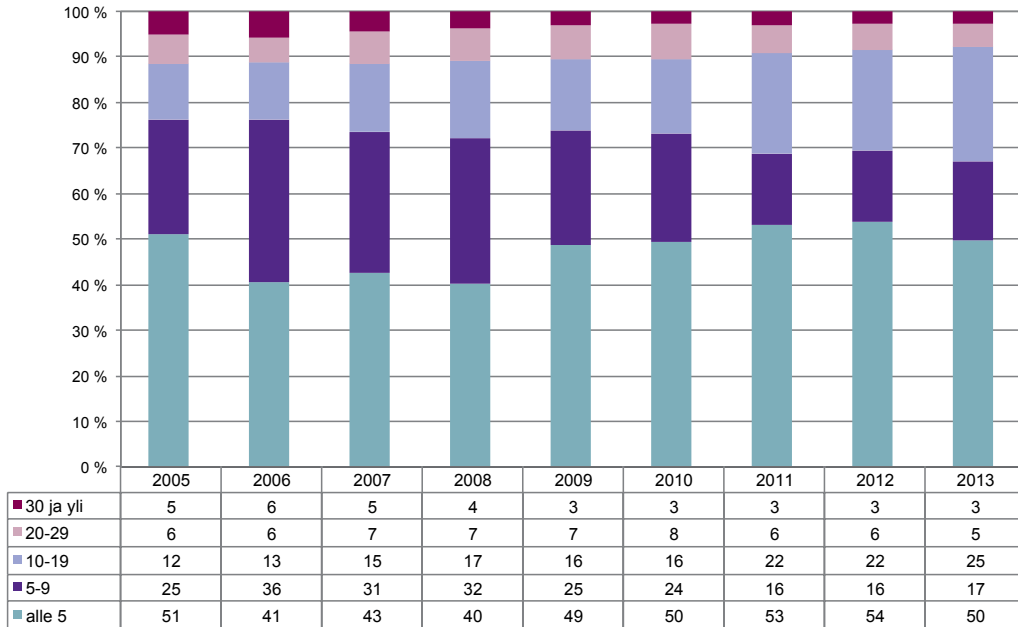
Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus (kuva 4) on hyvin maltillista verrattuna toimialan kansainvälisiin tutkimuksiin (7,9 % ja 8,7 % vuosina 2012 ja 2010 Study by Great Place to Work®). Keskimääräinen työsuhteen pituus oli 8,2 vuotta (kuva 5). Vuosina 2006–2013 CSC:ltä on jäänyt 6 henkilöä eläkkeelle. Keskimääräinen eläkkeelle jäänti-ikä oli 64 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus		
	IN	OUT
2013	26	23
2012	37	17
2011	44	23
2010	40	21
2009	43	18
2008	31	20
2007	29	18

Henkilöstön vaihtuvuus (vakituiset)		
2013	5,5 %	
2012	3,5 %	
2011	4,8 %	
2010	3,7 %	
2009	4,0 %	
2008	4,7 %	

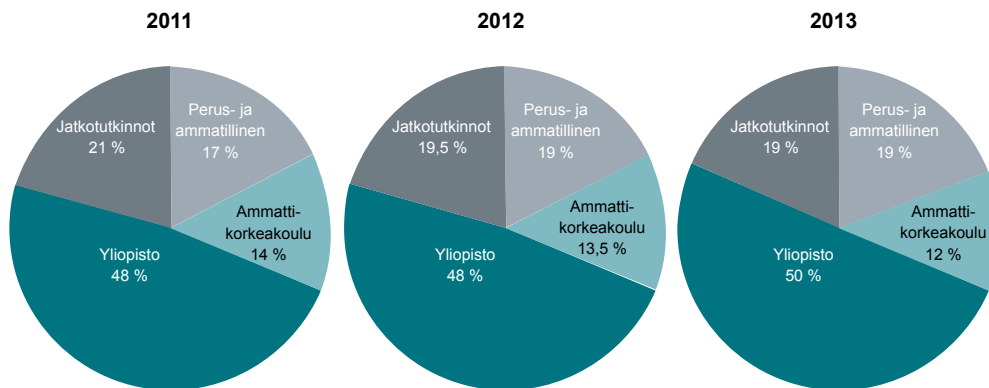
Kuva 4. Henkilöstön vaihtuvuus.

Työsuhteiden pituudet CSC:llä (31.12.)

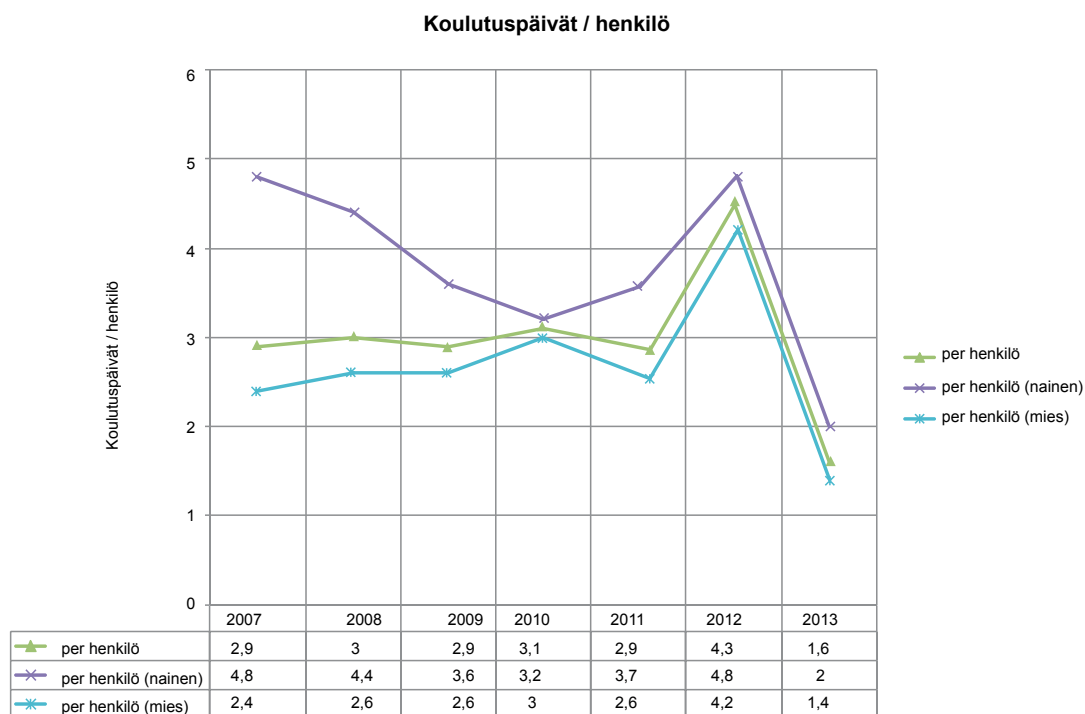

Kuva 5. Työsuhteiden pituudet ja keskimääräinen työsuhteen pituus.

CSC:n palvelut perustuvat vahvaan asiantuntijuuteen. Henkilöstön osaaminen, monipuolisuus ja kyky ratkaisukeskeiseen toimintaan ovat avainasemassa yhtiön menestymiselle. Henkilöstön koulutustausta on kuvan 6 jakauman mukainen. CSC kannustaa henkilöstöä elinikäiseen oppimiseen ja yhtiö tukee myös jatko-opintoja ja pitempiä opintovapaita osaamisen kehittämisen muotona. Vuonna 2013 henkilöstö käytti yhteensä 378 koulutuspäivää (1085, 669 ja 641 päivää vuosina 2012, 2011 ja 2010), joista 23 päivää (31, 48 ja 25 vuosina 2012, 2011 ja 2010) käytettiin itseopiskeluun. Kuva 7 esittää koulutuksen jakautumisen sukupuolen mukaan.

Kuva 6. Henkilöstön koulutustausta.

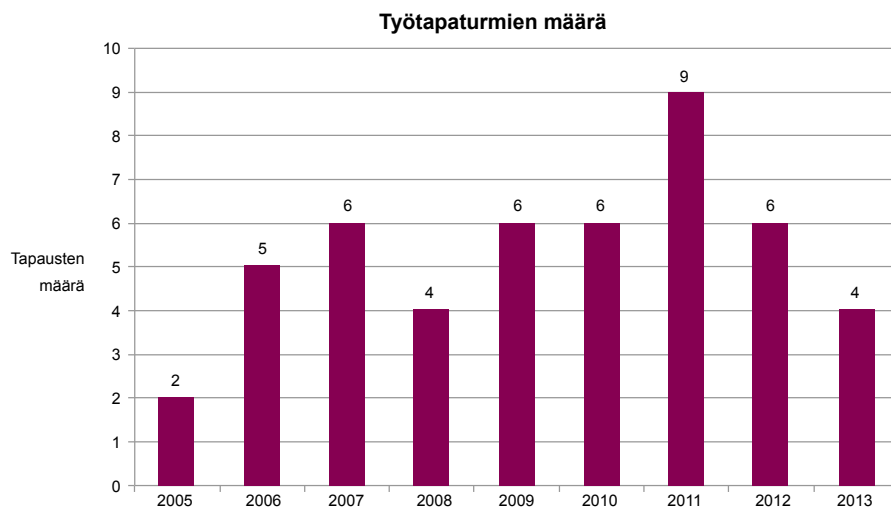
Kuva 7. Koulutuspäivien jakautuminen sukupuolen mukaan.

CSC:llä on uusille työntekijöille suunnattu laaja perehdyttämishjelma login@csc, joka järjestetään muutaman kerran vuodessa tarpeen mukaan. Ohjelma kattaa mm. toimitusjohtajan tervehdysten, CSC:n palvelujen ja tärkeiden sidosryhmien esittelyn, johtamisjärjestelmän ja strategian esittelyn, henkilöstöasiat, tietoturvasuhteisuusasiat, taloudellisen toimivallan ja yhtiön historian. Uusille esihenkilöille järjestetään lisäksi perehdytystä CSC:n johtamistapoihin ja tarvelähtöisesti tuetaan yleisiä esimiestaitoja.

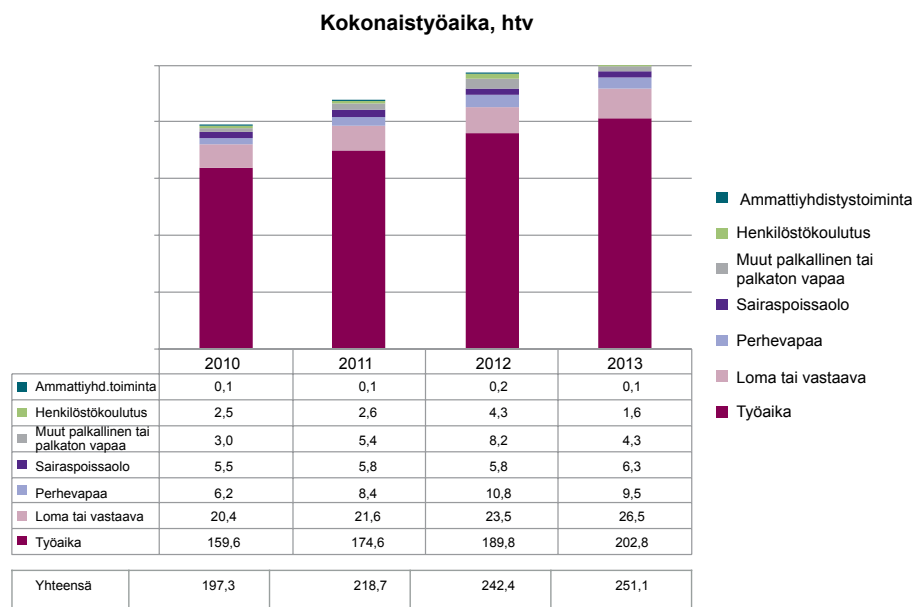
CSC kartoittaa joka toinen vuosi työilmapiiriä ja henkilöstötyytyväisyyttä työhyvinvointikyselyllä. Edellinen kysely tehtiin keväällä 2012 yhteistyössä Corporate Spirit Oy:n kanssa ja seuraava järjestetään keväällä 2014 saman kumppanin kanssa. Vuoden 2012 kyselyssä ilmenneet kehitettävät seikat (sisäinen tiedonkulku, tavoitteiden selkeys) huomioitiin vuoden 2013 organisaatiouudistusta tehtäessä. Niitä on parannettu myös toteuttamalla mm. dynaaminen, toimenkuvat sisältävä organisaatiokaavio ja koko henkilökunnan henkilökohtaisten tavoitteiden julkistus intranetissä, mikä auttaa tehtäväkokonaisuuksien yhteyksien hahmottamista.

CSC:n työterveyshuolto on järjestetty yhteistyössä Terveystalon kanssa. Vuonna 2013 otettiin käyttöön varhaisen välittämisen malli, jolla pyritään mm. varhaiseen työuupumuksen havaitsemiseen. CSC:n datakeskukset ovat työturvallisuuden kannalta haasteellisia ympäristöjä ja tiloissa työskentelyä pyritään minimoimaan teknisin, toimistotiloissa suoritettavien valvonta- ja ohjausratkaisuin. Kulkuoikeudet datakeskustiloihin on rajattu vain niille henkilöille, jotka on erikseen perehdytetty toimimaan tiloissa. Toimintaohjeet myös edellyttävät henkilöstöä käyttämään tiloissa asianmukaisia suojavarusteita (mm. kuulosuojaimia).

CSC:n työtaturma- ja sairauspoissaolotilastot on esitetty kuvissa 8 ja 9. Tapaturmataajuus vuonna 2013 oli 12 / miljoona työtuntia (13,1, 21,7 ja 16,0 vuosina 2012, 2011 ja 2010). Sairauspoissaolo prosentti oli 2,5% (2,4%, 2,6% ja 2,8% vuosina 2012, 2011 ja 2010). CSC:ssä ei ole ollut työhön liittyviä kuolemantapauksia tai ammattitautitapauksia.

Kuva 8. Työtapaturmien määrä.

Kuva 9. Teoreettisen kokonaistyöajan jakautuminen.

4 YMPÄRISTÖ

4.1 YMPÄRISTÖJOHTAMINEN

CSC on sitoutunut edistämään toiminnassaan kestävän kehityksen tavoitteita. Ympäristöjohtaminen on osa CSC:n johtoryhmän normaalia johtamistyötä. Ympäristövastuun käytännön työtä koordinoi vuonna 2013 toimitila- ja datakeskus-asiantuntijoista koostuva GreenCSC-työryhmä, joka raportoi varatoimitusjohtajalle.

CSC:n suurin ympäristökuorma muodostuu laittilojen sähkönkulutuksesta ja liikelennoista. Vuosi 2013 oli ensimmäinen kokonainen tuotantovuosi CSC:n Kajaanin datakeskuksessa. Datakeskus on toteutettu Brown Field-ajattelulla eli käytetty olemassa olevaa rakennuskantaa hyödyksi. Sekä Espoon että Kajaanin datakeskusten ja CSC:n toimiston käyttämä sähkö oli kokonaisuudessaan ympäristöystävällisesti Norjassa Ranan ja Svartisenin vesivoimalaitoksissa tuotettua sertifioitua (Inspecta Oy) vesivoimaa. Kajaanin toimipisteessä datakeskuksen tuottamaa hukkalämpöä hyödynnetään toimiston esilämmitykseen.

CSC:n toiminnan suurimmat ympäristöriskit liittyvät datakeskusten infrastruktuurissa käytettävien kaaseuseosten, kylmäaineiden ja generaattoreiden polttoöljyn käsittelyyn sekä käytöstä poistettavien laitteistojen hävittämiseen. CSC:n solmimissa huoltosopimuksissa veloitetaan toimittajaa huolehtimaan jäteöljyt, käytetyt suodattimet, vanhat akut jne. asianmukaisella tavalla hävitettäväksi. Kylmäaineet ja sammutuskaasut kierrätetään huoltojen tai korjausten yhteydessä uudelleen käyttöön ja ellei se onnistu, toimittaja huolehtii niiden asianmukaisesta hävittämisestä. Generaattoreiden polttoöljyn vanhentuminen on estetty tekemällä välitankkauksia siten, että polttoaineen laatu säilyy hyvänä. Palvelinlaitteistojen tuotannosta poistosta sovitaan jo hankintasopimuksissa. Tapauksesta riippuen laitteisto joko palautuu valmistajalle tai se kierrätetään erikseen sopien.

CSC on asettanut seuraavat ympäristötavoitteet vuoteen 2015 mennessä:

- CSC tähtää datakeskuksissaan energiatehokkaisiin ratkaisuihin.
- Energiatehokkuutta pyritään parantamaan 9 % aikavälillä 2011–2015. CSC:n tavoite on käyttää uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä kaikissa toimitiloissaan.
- CSC pyrkii säästämään energiaa ja luonnonvaroja sekä pienentämään hiilidioksidipäästöjä. Erityisesti hankinnoista, liikematkustuksesta ja sähkönkäytöstä aiheutuvaa ympäristön kuormitusta pyritään vähentämään.
- CSC sitouttaa, ohjeistaa ja tukee henkilöstöään ympäristöä säästävien toimintatapojen omaksumisessa.
- Henkilöstölle tarjotaan esimerkiksi mahdollisuus joustavaan etätööhön ja työkalut verkkoneuvotteluihin. Materiaalien ja sähkön säästöstä annetaan neuvontaa.

CSC:n Espoon toimipiste oli vuosina 2012–2013 WWF:n Green Office -toimisto. Seurattaviksi indikaattoreiksi oli valittu sähkönkulutus, liikelennot ja paperinkulutus. CSC:läisen ympäristöopas tarjoaa henkilökunnalle käytännön ohjeita, miten päivittäisessä työssä voi vähentää ympäristörasitusta.

4.2 YMPÄRISTÖTUNNUSLUVUT

4.2.1 Energia

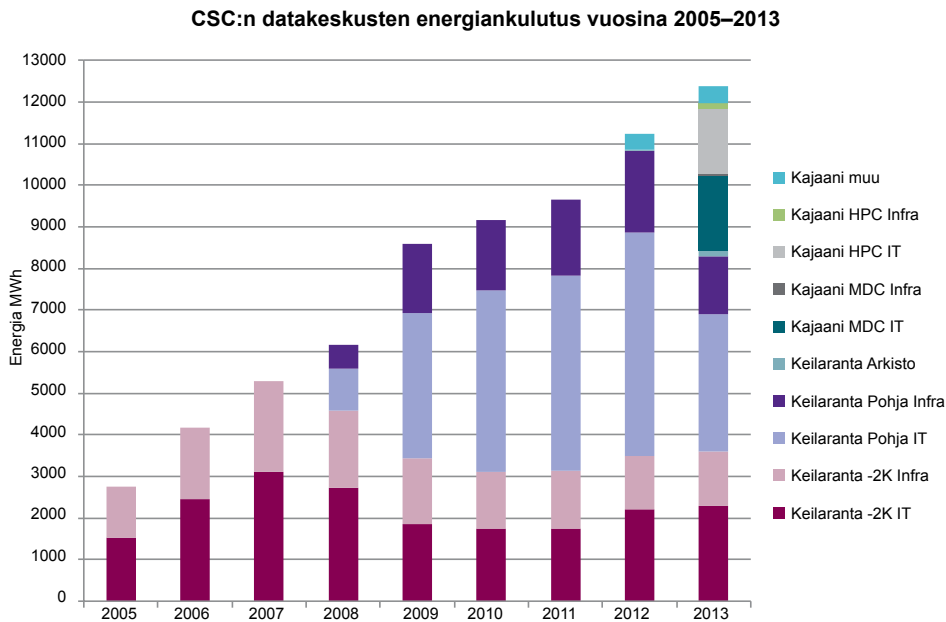
Datakeskusten energiankulutus

Vuosi 2013 oli ensimmäinen kokonainen tuotantovuosi CSC:n Kajaanin datakeskuksessa. UPM:n entiseen paperitehtaan tiloihin rakennettu nykyaikainen konosalitekniikka, vanhojen tehdastilojen uusiokäyttö, viileän ilmaston mahdollistama vapaajäähdytys sekä vesivoimalla tuotettu sähkö mahdollistivat ekotehokkaan ja ympäristöystävällisen datakeskuksen rakentamisen suomalaisen tieteen, tutkimuksen, koulutuksen ja kulttuurin tarpeisiin. Datakeskusten energiankulutus on kokonaisuudessaan sähkönkulutusta. Vain hyvin pieni osuus energiasta kuluu datakeskusten varavoimana käytettyihin dieselaggregaatteihin.

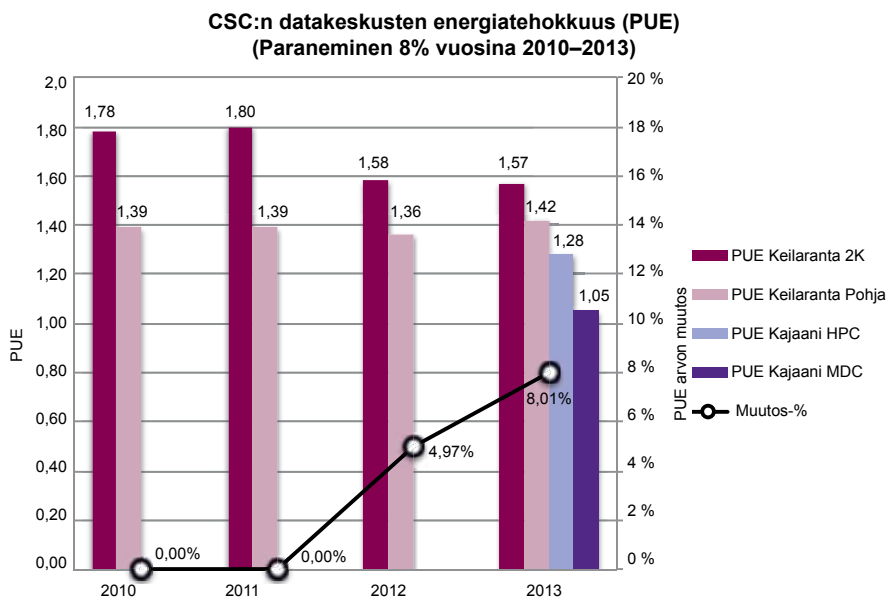
Vuonna 2013 koko CSC:n sähkönkulutus oli 12,68 GWh. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 10 %. Toimistotilojen sähkönkulutus oli 312 MWh (-1,5 %) ja CSC:n laitetilojen sähkönkulutus 12,37GWh (kuva 10). Laitetilojen sähkönkulutuksen kasvun syynä oli mm. Kajaanin datakeskuksen palvelinkapasiteetin kasvu ja lisääntyneet konesalipalvelut.

CSC on asettanut tavoitteeksi energiatehokkuuden (PUE-arvon) paranemisen 9 %:lla vuoteen 2016 mennessä (vuoden 2010 tasosta). Energiatehokkuutta mittaava PUE-arvo (Power Usage Effectiveness) tarkoittaa kokonaisenergian jakamista palvelinten käyttämällä energialla. Tavoite noudattaa energiatehokkuussopimusten henkeä. Vuonna 2013 CSC yliti jo 8 %:n paranemistulokseen (kuva 11).

CSC:n datakeskusten energiatehokkuus on kansainvälisesti katsoen erittäin hyvä. Energiatehokkuus (PUE) pystyi CSC:n Espoossa sijaitsevilla datakeskuksissa edellisen vuoden tasolla ollen 1,57 (1,58) ja 1,42 (1,36). Kajaanin datakeskuksessa kokonais-PUE-arvo oli 1,21, mutta yksittäisen konesalimodulin osalta päästiin jopa PUE-arvoon 1,05.

Kuva 10. CSC:n datakeskusten energiankulutus.

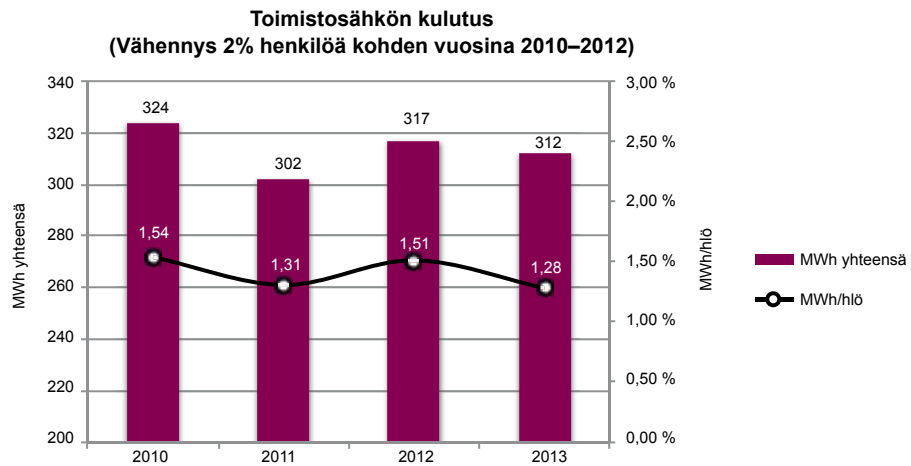
Kuva 11. CSC:n datakeskusten energiatehokkuus.

Toimiston energiankulutus

Toimistotilojen sähkönkulutus Espoon toimipisteessä oli vuonna 2013 yhteensä 312 MWh, joka on 2 % CSC:n kokonaissähkönkulutuksesta. Kulutus laski edelliseen vuoteen verrattuna, johon yhtenä syynä oli leuto sää, joka vähensi työpisteiden lisälämmittimien käyttöä (kuva 12). Henkilökuntaa oli keskimäärin 254 henkeä, joten kulutus henkilöä kohden oli 1,28 MWh. Sähkönkulutus henkilöä kohden on vähentynyt 17 % mittausvuoden 2010 verrattuna. Tavoitteena on, että sähkönkulutus henkilöä kohden vähenee 20 % verrattuna vuoteen 2010, ollen 1,23 MWh/henkilö vuonna 2016.

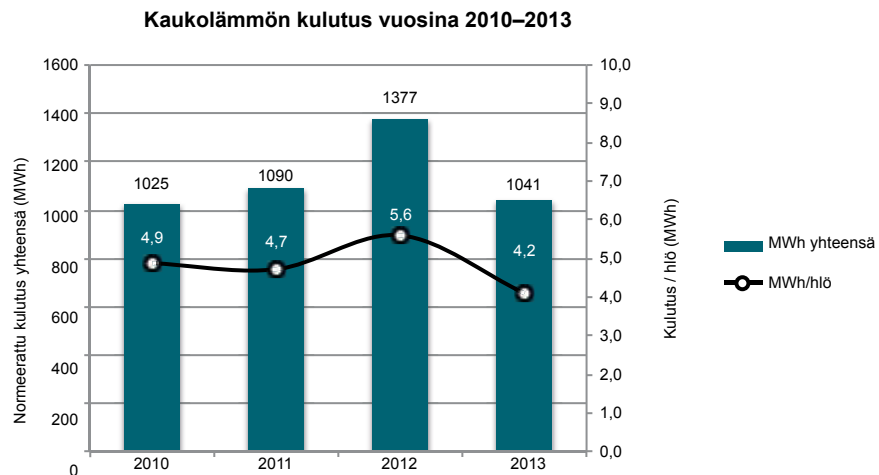
CSC:n toimistolaitekanta on valtaosin kannettavia tietokoneita, joiden sähkönkulutus on keskimäärin neljäsosa vastaavantehoisen pöytäkoneen kulutuksesta. Toimistoverkossa tuotettavista palveluista valtaosa on virtualisoituja, jolloin palvelinten sähkönkulutus ja resurssienkäyttö ovat pienempiä kuin vastaavalla määrällä fyysisiä koneita toteutettuna.

Kuva 12. Toimistosähkön kulutus.

Lämmittäminen

CSC:n kaukolämmön kulutus Espoon toimipisteessä oli vuonna 2013 yhteensä 1041 MWh (kuva 13). CSC:n ostamasta kaukolämmöstä noin puolet on tuotettu uusiutuvilla energianlähteillä. Henkilöä kohden laskettuna kulutus oli 4,1 MWh. Kulutus laski edellisvuoteen verrattuna, johon osaltaan vaikutti leuto sää syksyllä 2013.

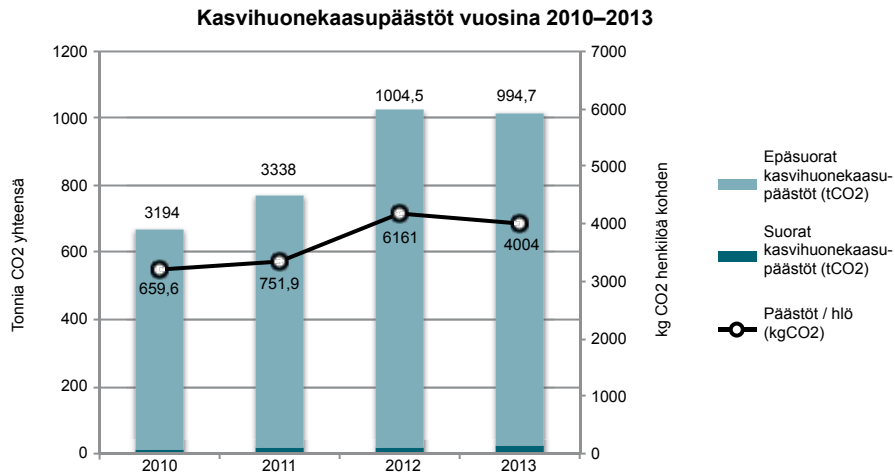
Kuva 13. CSC:n kaukolämmön kulutus Espoon toimipisteessä.

4.2.2 Päästöt ilmaan

Kasvihuonekaasupäästöt on ilmaistu hiilidioksiditonneina (tCO₂) ja laskenta pohjautuu WWF:n Ilmastolas-kuriin osana Green Office-ohjelmaa (kuva 14). Ilmastolasurissa käytetyt päästökertoimet on tarkoitettu ensisijaisesti kulutusperäisten, ei tuotannon, päästöjen arvioimiseen. CSC:n toiminnasta aiheutuneet kas-

vihuonepäästöt olivat epäsuoria. Suoria kasviuonekaasupäästöjä syntyi vain datakeskuksissa varavoimana käytetyistä dieselaggregaateista.

CSC:n datakeskusten ostettu sähkö oli kokonaisuudessaan uusiutuvaa energiaa, josta ei synny hiilidioksidipäästöjä. Suurimmat hiilidioksidipäästöjen lähteet vuonna 2013 olivat lentoliikenne ja kaukolämpö edellisvuoden tavoin. Seuraavina tulivat toimistolaitehankinnat, dieselaggregaatti ja tieliikenne. Datakeskusten laitehankinnoista ei saatu päästötietoja laskelmaan. Kasviuonekaasupäästöt alenivat 4% henkilöä kohden vuoteen 2012 verrattuna.

Kuva 14. Kasviuonekaasupäästöt hiilidioksiditonneina (tCO₂).

4.2.3 Vesi

Vaikka CSC ei ole merkittävä vedenkuluttaja, henkilöstö on ohjeistettu välttämään tarpeetonta veden juoksumista. Kulutusta on pyritty vähentämään Espoon toimitiloissa myös pienentämällä veden virtauspainetta taukokeittiöissä sekä wc- ja sosiaalityötiloissa.

Espoossa CSC:n osuutta vedenkulutuksesta ei pystytä erittelemään, koska kiinteistössä ei ole vuokralaiskohtaisia vesimittareita. Arvioidun kulustilaston mukaan CSC:n vedenkulutus on laskenut vuodesta 2010 ollen nyt 8 kuutiometriä henkilöä kohden. Vettä kului lisäksi yhteensä 112 kuutiometriä Kajaanin datakeskuksen ilmankostutukseen ja jäähdytykseen poikkeustilanteissa.

4.2.4 Jätteet

Kukin CSC:n työntekijä lajittelee työpisteessään syntyvät jätteet itse asianmukaisesti säiliöihin kerroksensa jättepisteessä. Toimistokeräyspisteissä on kierrätysohjeet sekä säiliöt keräyspaperille, energiajakeelle, luotamukselliselle paperijätteelle, ja lisäksi taukokeittiöissä on biojäteastiat. Sekajäteastioiden määrä on minimoitu kierrätyksen tehostamiseksi. CSC:n tiloissa on myös tuhottaville levykkeille, nauhoille ym. tarkoitettu tietoturvasäiliö sekä pahvinkeräyspiste.

Kiinteistön jätetilassa on lisäksi lasille, paristoille ja akuille, loisteputkille sekä atk-romulle säiliöt, joita CSC aktiivisesti hyödyntää tarkoituksena ylläpitää mahdollisimman korkeaa lajitteluastetta. Käyttökelpoinen tavara pyritään kierrättämään. Toimistotarvikevarastossa on hylly käytetyille toimistotarvikkeille ja henkilöstölle on arvottu käytettyjä atk-tarvikkeita sekä kalusteita.

Koska CSC:n toimitilojen yhteydessä sijaitsevaa kiinteistön jätetilaa käyttävät myös kiinteistön muut yritykset, ei CSC:llä kertyvistä jättejakeista ole mahdollista saada tilastotietoa. Voidaan kuitenkin päätellä, että toimistoympäristön suurimman jättejakeen, paperin, kertymä on selvästi laskenut, sillä paperinkulutus on vähentynyt CSC:llä useamman vuoden ajan.

4.2.5 Määräystenmukaisuus ja ympäristökustannukset

Datakeskusten potentiaalisia ympäristöriskejä hallitaan voimassa olevien määräysten mukaisesti. Vuonna 2013 ei raportoitu ympäristövahinkoja. Toimistossa ei käytetä haitallisia aineita.

4.2.6 Tuotteet ja palvelut

CSC:n tuottamat palvelut ovat pääosin sähköisiä ja vuonna 2013 sähkö oli tuotettu kokonaisuudessaan uusiutuvalla energialla. Datakeskusten energiatehokkuutta on pystytty jatkuvasti parantamaan. Tuotettavista palveluista valtaosa on virtualisoituja, jolloin palvelinten sähkönkulutus ja resurssienkäyttö ovat pienempiä kuin vastaavalla määrällä fyysisiä koneita toteutettuna.

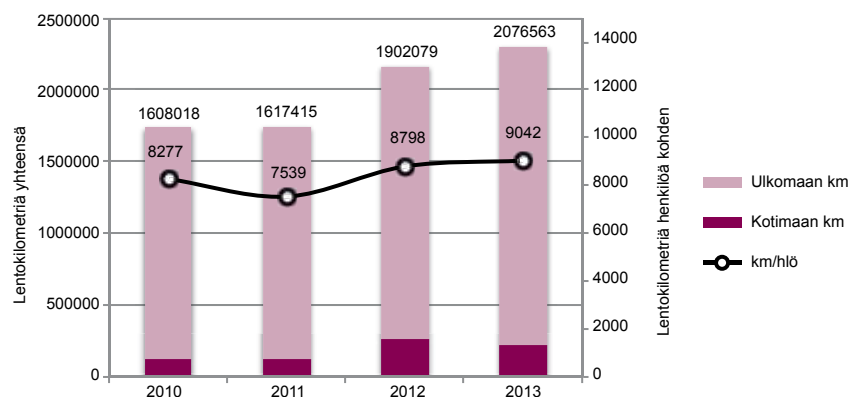
4.2.7 Kuljetukset

CSC:n rooli kotimaisessa ja kansainvälisessä tutkimusinfrastruktuurissa edellyttää verkostoitumista ja siten matkustamista. Matkaostot on keskitetty valtionhallinnolle kilpailutettuihin lento- ja majoituspalveluihin, joille on ympäristökriteerit. Matkustamista on pyritty vähentämään parantamalla verkkoneuvottelumahdollisuuksia.

CSC:n matkakustannukset pienivät hieman vuonna 2013 edellisvuoteen verrattuna, mutta matkustuksen päästöt kasvoivat lentokilometrien ja lisääntyneen oman auton käytön myötä.

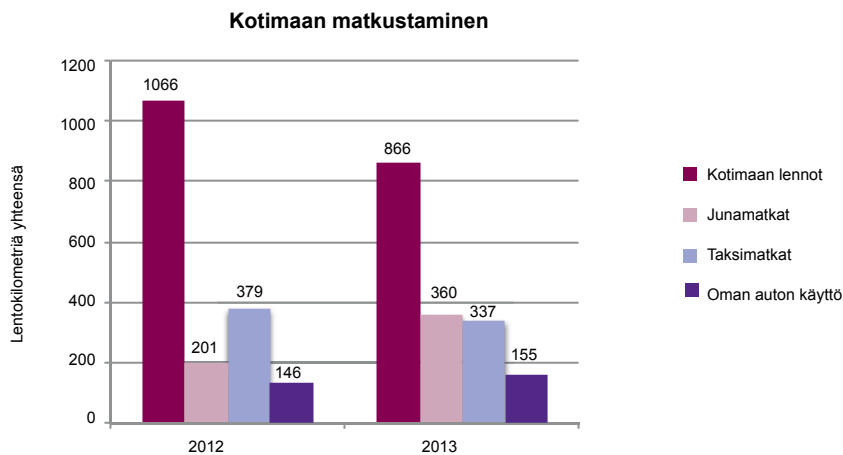
Kotimaan lentomatustus väheni hieman vuonna 2013 vuoteen 2012 verrattuna. Ulkomaan lentokilometrit sen sijaan lisääntyivät kansainvälisen yhteistyön tiivistymisen seurauksena (kuva 15).

Liikelennot (Kasvu 3 % per henkilö v. 2012–2013)

Kuva 15. Liikelennot määrä.

Vuoden 2013 alussa CSC luopui Taksiliiton taksikorttien käyttämisestä tarkoituksena ohjata työntekijöitä käyttämään julkisia liikennevälineitä. Samalla lisättiin lainattavien joukkoliikenteen matkakorttien (HSL) määrää. Taksikustannukset laskivatkin 10%. Oman auton käytöstä maksetut kilometrikorvaukset kuitenkin kasvoivat. Kotimaan junamatkustuksen kilometrit kasvoivat edellisvuoteen verrattuna lähes kaksinkertaiseksi (Kuva 16).

Kuva 16. Kotimaan matkustamisen jakautuminen eri liikennevälineille.

4.2.8 Materiaalit

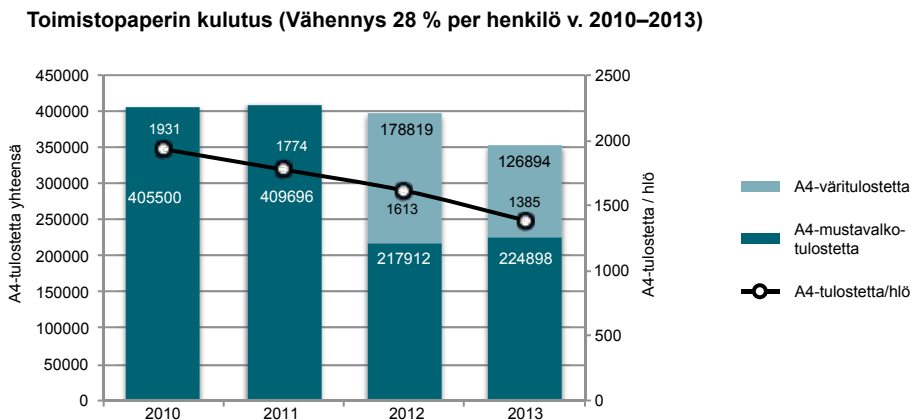
CSC noudattaa materiaalihankinnoissaan Hanselin puitejärjestelyitä, joissa ympäristönäkökohdat on otettu huomioon. CSC:n hankintaohjeessa ohjeistetaan tarkastelemaan ympäristötekijöitä elinkaarimallin mukaan: hankintaa suunniteltaessa, käytön aikana ja elinkaaren lopussa. Ympäristötekijöitä voivat olla esimerkiksi energian, veden ja muiden luonnonvarojen kulutus, kierrätettyjen materiaalien käyttö tuotteen valmistuksessa, tuotteen kierrätyskelpoisuus, syntyvien jätteiden määrä ja laatu tai haitallisten aineiden esiintyminen.

Paperinkulutus

CSC:llä on jokaisessa toimistokerroksessa monitoimilaite. Laitteita on yhteensä seitsemän. Niissä on oletusasetuksena sekä kaksipuolinen että mustavalkotulostus. Haluttaessa värillisen tulosteen pitää toiminto valita erikseen tulostinasetuksista. Henkilökohtaisia tulostimia on CSC:llä käytössä 25 henkilöllä.

Monitoimilaitteet menevät vähemmän virtaa vievään tilaan kun laite on ollut käyttämättä 2 tuntia ja virransäästötilaan, kun viimeisestä käytöstä on kulunut 4 tuntia. Laite on kuitenkin tulostusvalmis välittömästi tarpeen tullen.

Vuonna 2013 paperinkulutus oli 1385 tulostetta henkilöä kohden (kuva 17). Määrä laski 228 tulostetta henkilöä kohti edellisvuodesta. Vähennystoteuma on 14 % vuoteen 2012 verrattuna. Vähennystavoite on ollut 20 %, joka saavutettiin. CSC pyrkii edelleen toimillaan kohti paperitonta toimistoa.

Kuva 17. Toimistopaperin kulutus.

Toimistokalusteet

Hankittujen toimistokalusteiden määrä kohosi edellisvuodesta Kajaanin uuden datakeskuksen toiminnan käynnistyttyä.

Toimistolaitteet

CSC hankkii henkilökunnan työvälineet pääsääntöisesti leasing-hankintojen kautta. Työvälineet ovat käytössä 2–5 vuotta, riippuen laitteen elinkaaresta. Matkapuhelinten käyttöikä on yleensä lyhyempi kuin esim. monitoreiden.

Käytön jälkeen laitteet palautuvat 3 Step IT –leasingyhtiölle, jolloin laitteet myydään tai romutetaan tietoturvapuhdistuksen jälkeen. Toiminta säästää resursseja ja vähentää ympäristökuormitusta.

5 YHTEISKUNTA

CSC:llä on ollut vuodesta 2012 hyväksytty toimintaohje (Code of Conduct), joka sisältää lahjontaa, korruptiota ja poliittista vaikuttamista koskevat toimintaperiaatteet. Toimintaohje koskee koko henkilökuntaa hallitus mukaan lukien ja siihen kuuluvat asiat sisältyvät henkilöstön perehdytysohjelmaan. Toimintaohje on julkaistu CSC:n Internet-sivuilla. Palvelu- ja tavarantoimittajien odotetaan noudattavan samoja periaatteita. CSC noudattaa YK:n korruptionvastaista yleissopimusta (UNCAC) sekä taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n lahjonnan vastaista sopimusta, eikä hyväksy mitään keinoa, jolla pyritään vaikuttamaan omaan tai sidosryhmämme edustajan arvostelukykyyn. Yhtiö ei myöskään tue suoraan eikä välillisesti poliittisten puolueiden ehdokkaita, puolueita tai poliittisia ryhmittymiä.

CSC ei toimi markkinaehtoisesti, vaan tuottaa yhtiöjärjestyksensä mukaisesti palveluita omistajan määrittelemillä liiketoiminta-alueilla omistajan määrittelemille tahoille (erityistehtäväyhtiö). Valtion omistajaohjaus tapahtuu opetus- ja kulttuuriministeriön kautta. Valtion sidosyksikkönä CSC voi EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti myydä palveluja valtion keskushallintoon kuuluville tahoille kilpailuttamatta. Myynti muille kuin valtiolle voi olla enintään 10% liikevaihdosta.

6 TUOTE- JA PALVELUVASTUU

CSC mittaa säännöllisesti palvelun laatua, palveluodotuksia ja asiakaskokemusta asiakastytyväisyyskyselyin. Kyselyt kohdistetaan asiakasryhmittäin. Vuonna 2013 CSC:n oman asiakastytyväisyysmittauksen korvasi opetus- ja kulttuuriministeriön selvitys, jossa tiedusteltiin korkeakoulujen vararehtoreiden näkemyksiä CSC:ltä palveluista. Vastauksia saatiin 17/25 ammattikorkeakoulusta (68%) ja 10/14 yliopistosta (71%). Taulukot 2-5 tiivistävät kyselyn tulokset. Mittausasteikkona käytettiin 1 = heikko, 4 = erinomainen.

Taulukko 5. Funet-palvelut

Skaala 1–4	AMK			YO		
	Tuttuus	Hyödyllisyys	Laadukkuus	Tuttuus	Hyödyllisyys	Laadukkuus
Keskiarvo	3,4	3,5	3,5	3,6	3,9	3,6
Mediaani	3,5	4,0	3,0	3,5	4,0	3,0

Taulukko 6. Tietohallintopalvelut

Skaala 1–4	AMK			YO		
	Tuttuus	Hyödyllisyys	Laadukkuus	Tuttuus	Hyödyllisyys	Laadukkuus
Keskiarvo	3,2	2,9	2,8	2,8	2,9	2,8
Mediaani	3,5	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Taulukko 7. Tietoinfrastruktuurin palvelut

Skaala 1–4	AMK			YO		
	Tuttuus	Hyödyllisyys	Laadukkuus	Tuttuus	Hyödyllisyys	Laadukkuus
Keskiarvo	2,2	1,4	2,8	2,7	2,8	3,0
Mediaani	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Taulukko 8. Tieteellisen laskennan palvelut

Skaala 1–4	AMK			YO		
	Tuttuus	Hyödyllisyys	Laadukkuus	Tuttuus	Hyödyllisyys	Laadukkuus
Keskiarvo	2,1	1,9	2,5	3,3	3,6	3,6
Mediaani	2,0	1,5	2,5	3,5	4,0	4,0

CSC:n palvelujen käytettävyyttä ja käyttöastetta kuvaavat tilastot on esitetty liitteessä 2.

Palvelujen tietoturvaluotteluun ja tietoturvaan liittyvät vastuut ovat olennaisessa roolissa CSC:n toimialalla. Yhtiön tietoturvapoliittika perustuu toiminnan kannalta oleellisten riskien tunnistamiseen, arviointiin ja turvamekanismien valintaan. Tietoturvapoliittika on CSC:n johtoryhmän hyväksymä ja sitä täydentävät vuosittain päivitettävät riskienhallintasuunnitelma, tietoturvasuunnitelma, tieto-turvallisuuden koulutussuunnitelma sekä tarvittaessa tarkastettavat tietoturvaohjeet. CSC:n hallitus tarkistaa vuosittain yhtiön riskienhallintasuunnitelman. Kesällä 2013 CSC:n Kajaanin Datakeskukselle myönnettiin tietoturvallisuuden hallintajärjestelmien ISO/IEC 27001 -sertifikaatti. Sertifikaatti on osoitus siitä, että CSC on kansainvälisen tason datakeskus- ja IT-palveluiden toimittaja.

CSC:n ydinprosessit ja osa palveluista on toteutettu valtionhallinnon tietoturvasovaitimusten korotetun tason mukaisesti, jota vasten CSC on myös auditoitu. CSC:n palveluiden sekä sisäisten toimintojen turvallisuutta ja laatua kehitettiin edelleen vuonna 2013 parantamalla teknistä valvontaa, häiriöihin reagointia sekä tarkistamalla ja päivittämällä palveluiden jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia. CSC:llä on myös erityisrooli osana kansallista huoltovarmuusinfrastruktuuria, mikä asettaa erityisvaatimuksia turvata ydintoiminnot häiriöiden ja poikkeusolojen varalta.

Tietoaineistojen, järjestelmien ja palveluiden luokittelussa CSC noudattaa ensisijaisesti valtionhallinnon vaatimuksia ja ohjeistusta luokittelusta. Pääsyä luottamukselliseen tietoon tai tietoon, jonka käyttö on rajattu, rajataan teknisin keinoin siten, että vain ne tahot, joilla on selkeä peruste saada tieto haltuunsa pystyvät näin tekemään.

7 IHMISOIKEUDET

CSC:n toimintaohje kuvaa kattavasti ihmisoikeuksiin liittyvät periaatteet, joita noudatetaan kaikessa toiminnassa. Tätä täydentää sisäinen lain vaatima tasa-arvosuunnitelma, jota päivitetään säännöllisesti ja jossa esitetään käytännön toimenpiteitä tasa-arvon varmistamiseksi. CSC tutkii säännöllisesti yhdenvertaisuuden kokemusta henkilöstön hyvinvointikyselyn yhteydessä. Jokaisella esimiesasemassa olevalla on vastuu siitä, että yhdenvertaisuus tulee toiminnassa huomioiduksi. Tasa-arvoon ja syrjintään liittyviä asioita käsitellään tarvittaessa työsuojeluyhteistoiminnassa. Kollektiiviset neuvottelut yhtiön ja henkilöstöryhmien välillä ovat osa normaalia toimintaa. Niissä yhtiötä edustaa henkilöstöjohtaja.

8 TOIMITUSKETJUT

CSC:n hankinnoissa noudatetaan CSC:n hankintaohjetta sekä lakia (348/2007) ja asetusta (614/2007) julkisista hankinnoista. Hankintoja ohjaa myös hankintalakiin liittyvä oikeuskäytäntö. Hankinnoissa huomioidaan myös muun lainsäädännön vaatimukset kuten julkisuuslaki ja tapauskohtaisesti myös tilaajavastuulaki ja muut hankinnan kohteeseen liittyvät lait. Myös hankintalainsäädännön ulkopuolelle jäävät pienhankinnat kilpailutetaan CSC:n hankintaohjeen mukaisesti.

CSC on liittynyt useisiin Hansel Oy:n kilpailuttamiin puitesopimuksiin tavarantoimitus- ja palveluntoimitajien kanssa. Mikäli ei ole muuta erityistä syytä, CSC:ssä käytetään aina Hanselin kilpailuttamia puitesopimuksia. Hansel Oy:n puitejärjestelyt tietokoneille, oheislaitteille matkapuhelimille ja tulostimille noudattavat kestävä kehityksen periaatteita, jossa ympäristönäkökohdat on otettu huomioon. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan vuodesta 2010 ympäristönäkökulmat tulee ottaa huomioon 70 % valtionhallinnon hankinnoissa. Myös Hanselin puitejärjestelyissä reittilennoille, juna- sekä laivamatkustukselle on huomioitu ympäristönäkökohdat.

CSC:n hankintaohjeessa ohjeistetaan tarkastelemaan ympäristötekijöitä elinkaarimallin mukaan: hankintaa suunniteltaessa, käytön aikana ja elinkaaren lopussa. Ympäristötekijöitä voivat olla esimerkiksi energian, veden ja muiden luonnonvarojen kulutus, kierrätettyjen materiaalien käyttö tuotteen valmistuksessa, tuotteen kierrätyskelpoisuus, syntyvien jätteiden määrä ja laatu tai haitallisten aineiden esiintyminen. Henkilökunnalle on myös tarjolla avuksi hankintojen suunnitteluun kestävien hankintojen materiaali- ja kilpailutusohjeet ja hiilijalanjälkilaskuri.

CSC sisällyttää hankinnan kohteen edellyttämät tietoturva-vaatimukset jo tarjouspyyntöön. Hankintasopimuksen liitteeksi liitetään erillinen turvallisuusliite erityisesti IT-palveluja, ohjelmistoja ja laitteita hankittaessa. Tietoturva-asiantuntijan tai hänen nimeämänsä edustajan tulee tarvittaessa olla mukana hankinnan suunnittelu- ja toteutusvaiheissa.

9 RAPORTOINTI- JA LASKENTAPERIAATTEET

9.1 RAPORTOINTIPERIAATTEET

Yritysvastuuraportti julkaistaan vuosittain yhdessä CSC:n vuosikertomuksen kanssa. Raportti kattaa kaikki CSC:n määräysvallassa olevat toiminnot. Yhdistellyt tiedot sisältävät Espoon ja Kajaanin toimipisteiden tiedot sekä niiden toimintojen tiedot, joissa CSC:llä on henkilökuntaa opetus- ja kulttuuriministeriössä ja korkeakoulujen yhteydessä. Edellisten vuosien tiedot on esitetty kunkin vuoden organisaatiomallin ja toimintojen mukaisesti, eikä aiempia tunnuslukuja ole jälkeensä oikaistu muutoksia vastaaviksi.

CSC:llä ei ole suoraan tai välillisesti yli 50 % osakeosuutta missään omistamassaan yhtiössä (Tivit Oy, Otaverkko Oy, SaWe Oy), joten näiden yhtiöiden tietoja ei ole sisällytetty yritysvastuuraporttiin. Myöskään johtamiskäytäntöjen raportointi ei ulotu näihin vähemmistöosakkuuksiin.

CSC tunnistaa mittaustiedon keruun ja yhdistelyn haasteet ja pyrkii kehittämään seuranta- ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

9.2 MITTAUS- JA LASKENTAPERIAATTEET

Tiedot taloudellisen vastuun tunnuslukuja varten on koottu kirjanpitojärjestelmästä sekä tilintarkastajan tarkastamasta tilinpäätöksestä. Keskeiset tunnusluvut on laskettu seuraavasti:

Liikevoitto % = liikevoitto / liikevaihto * 100

Oman pääoman tuotto = (liikevoitto - verot) / omapääoma * 100

Sijoitetun pääoman tuotto = (liikevoitto - verot) / sijoitettu pääoma * 100

Quick ratio = rahoitusomaisuus / lyhytaikaiset velat

Omanvaraisuusaste = oma pääoma / taseen loppusumma * 100

Ympäristövastuun tietojen keräämiseen CSC käyttää WWF:n ilmastolaskuria ja raportointijärjestelmää. Espoon ja Kajaanin datakeskuksissa seurataan erikseen tilojen infrastruktuurin energiankulutusta ja tiloissa olevien IT-järjestelmien energiankulutusta. Energiatohokkuutta mitataan PUE-arvolla (Power Usage Effectiveness) seuraavasti:

$$\text{PUE} = (\text{datakeskuksen käyttämä kokonaisenergia}) / (\text{palvelinten käyttämä energia})$$

PUE-arvo ei anna täysin yksiselitteistä kuvaa energiatohokkuudesta, sillä arvossa tulisi huomioida datakeskuksen käyttöaste (mm. Espoon Keilarannan datakeskusten PUE-arvo on kasvanut, sillä niiden käyttöaste on vuonna 2013 laskenut). PUE on kuitenkin kansainvälisesti käytetyin mittari ja valittu vertailukelpoisuuden vuoksi indikaattoriksi.

CSC:n henkilöstövastuun tiedot tulevat useista lähdejärjestelmistä, kuten työajanseurantajärjestelmästä ja henkilöstötietokannasta (AD). Henkilöstöhallinnon nimetyt henkilöt kokoavat tiedot ja toimittavat raportin edellyttämät tunnusluvut ja tilastot. Keskeiset tunnusluvut on laskettu seuraavasti:

$$\text{Lähtövaihtuvuus} = (\text{palveluksesta lähteneiden henkilöiden määrä 1.1.-31.12.}) / (\text{henkilöstön määrä 31.12.}) \times 100\%$$

$$\text{Tapaturmataajuus} = (\text{tapaturmien määrä 1.1.-31.12.}) / (1\,000\,000 \text{ työtuntia})$$

$$\text{Sairauspoissaolo\%} = (\text{sairauspoissaolopäivien määrä 1.1.-31.12.}) / (\text{teoreettinen säännöllinen työaika 1.1.-31.12.}) \times 100\%$$

9.3 VASTAAVUUS VALTION OMISTAJAPOLITIIKKAA KOSKEVAN VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖKSEN 3.11.2011 MUKAISEN RAPORTOINTIMALLIN KANSSA

Oheisessa taulukossa verrataan CSC:n yritys vastuun raportoinnin kattavuutta valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston päätöksen 3.11.2011 mukaiseen raportointimalliin.

TUNNUS	VALTION OMISTAJAPOLITIIKKAA KOSKEVAN VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSEN 3.11.2011 MUKAINEN RAPORTOINTI	SISÄLTYY	SIVU	LISÄTIEDOT / PUUTTEET / POIKKEAMAT
1	Organisaation kuvaus, hallinto ja toimintaperiaatteet			
1.1	Organisaation perustiedot	Kyllä	3	
1.2	Yhteiskuntavastuun johtaminen ja toimintaperiaatteet	Kyllä	3	
1.3	Sidosryhmät ja sidosryhmävuorovaikutus	Osittain	4-5	
2	Taloudellinen vastuu			
2.1	Taloudellisen vastuun johtaminen			
	Taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen	Kyllä	7	
2.2	Taloudellisen toiminnan tunnusluvut			

2.2.1	Talouden rahavirrat sidosryhmille	Kyllä	8	Tilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2012
	Yleishyödylliset tuet ja sponsorointi	Ei		CSC ei jaa yleishyödyllisiä tukia eikä sponsoroi mitään ryhmiä.
2.2.2	Valtiolta saatu taloudellinen tuki	Kyllä	9	
3	Henkilöstö			
3.1	Henkilöstöjohtaminen			
	Henkilöstöjohtaminen	Kyllä	9	
	Henkilöstötavoitteet	Kyllä	9	
3.2	Henkilöstön määrä ja rakenne			
	Henkilöstön määrä	Kyllä	10	
	Työsuhteet	Kyllä	10	
	Vaihtuvuus	Kyllä	11	
	Työsuhteiden kesto	Kyllä	12	
	Henkilöstön ikärakenne	Kyllä	12	
	Uudelleenjärjestelytilanteet ja irtisanomiset / Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet			
	Irtisanomiset ja lomautukset	Ei		CSC ei ole koskaan irtisanonut tai lomauttanut henkilöstöä.
	Tasa-arvo			
	Henkilöstön sukupuolijakauma	Kyllä	10	
	Tasa-arvosuunnitelma	Kyllä	22	
	Palkitseminen			
	Palkitsemisjärjestelmä ja tulospalkkiot	Kyllä	9	
	Osaamisen kehittäminen ja koulutus			
	Kehityskeskustelut	Kyllä	9	

	Työhyvinvointi			
	Henkilöstötyytyväisyys	Kyllä	13	
	Henkilöstön työkyky ja työhyvinvointi	Kyllä	13	
	Työterveys ja turvallisuus			
	Tapaturmat	Kyllä	13–14	
	Sairauspoissaolot	Kyllä	13–14	
	Työterveys	Kyllä	13–14	
4	Ympäristö			
4.1	Ympäristöjohtaminen			
	Toiminnan keskeiset ympäristövaikutukset	Kyllä	15	
	Ympäristöasioiden johtaminen	Kyllä	15	
	Ympäristötavoitteet ja niiden toteutuminen	Kyllä	15	
4.2	Ympäristötunnusluvut			
4.2.1	Energia	Kyllä	16–19	
4.2.2	Päästöt ilmaan	Kyllä	17	
4.2.3	Vesi	Osittain	18	Ilmoitettu arvio, sitä, ei pystytä erittelemään. Kiinteistössä ei ole vuokralaiskohtaisia vesimittareita.
4.2.4	Jätteet	Osittain	18	Kiinteistöllä on yhteinen jätehuone, eikä CSC:n osuutta pystytä erittelemään.
4.2.5	Määräystenmukaisuus ja ympäristökustannukset	Ei	19	Ei tapahtuneita ympäristövahinkoja.
4.2.6	Tuotteet ja palvelut	Kyllä	19	
4.2.7	Kuljetukset	Kyllä	19–20	

4.2.8	Materiaalit	Kyllä	20-21	
5	Yhteiskunta			
	Paikallisyhteisöt			
	Vaikutus paikallisyhteisöihin	Osittain	5,15-16	Arvioitu ympäristönäkökohtien suhteen.
	Lahjonta ja korruptio			
	Lahjonnan ja korruption vastaiset toimenpiteet ja käytännöt	Kyllä	21	
	Poliittinen vaikuttaminen			
	Poliittinen vaikuttaminen ja poliittiset tuet	Kyllä	21	CSC ei tue suoraan eikä välillisesti mitään poliittista toimintaa.
	Kilpailun rajoitukset			
	Kilpailuoikeudellisten säännösten noudattaminen	Kyllä	23	
	Määräystenmukaisuus			
	Lainsäädännön ja määräysten noudattaminen	Kyllä	21	CSC ei ole ollut oikeustoimissa tai saanut sakkoja tai sanktioita.
6	Tuotevastuu			
	Asiakastytyväisyys			
	Asiakaspalvelu ja asiakastytyväisyys	Kyllä	21	
	Tuotteiden ja palvelujen terveys ja turvallisuus	Ei		CSC tuottaa aineettomia palveluja.
	Tuote- ja palvelutiedot ja markkinointiviestintä	Kyllä	21-22	
	Asiakirjojen suojaaminen ja yksityisyys	Kyllä	22	
	Kestävä kulutus	Kyllä	15-21	

7	Ihmisoikeudet			
	Toimintaan liittyvät ihmisoikeusasiat	Osittain	22	Ihmisoikeuksiin liittyviä tavoitteita ei ole selkeästi asetettu.
8	Toimitusketjut			
	Toimitusketjun hallinta			
	Hankintaperiaatteet ja -politiikat	Kyllä	23	
9	Raportointi- ja laskentaperiaatteet			
9.1	Raportointiperiaatteet	Kyllä	23	
9.2	Mittaus- ja laskentaperiaatteet	Kyllä	23–24	
9.3.	Vastaavuus valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen 3.11.2011 mukaisen raportointimallin kanssa	Kyllä	24–28	

TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2013-31.12.2013

CSC – TIETEEN TIETOTEKNIIKAN KESKUS OY:N TOIMINTA VUONNA 2013

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy (CSC) tarjoaa ja kehittää ICT-palveluja tutkimuksen, opetuksen, kulttuurin ja hallinnon tarpeisiin. Asiakkaina ovat opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM), korkeakoulut, tutkimuslaitokset ja yritykset. Osana kansallista tutkimusjärjestelmää CSC toteuttaa opetus- ja kulttuuriministeriön tietostrategiaa huolehtien niistä tieteen tietotekniikan palveluista, jotka ovat tarkoituksenmukaisinta hoitaa keskitetysti. Keskeisimmät CSC:n tehtävät ovat tieteen ja tietotekniikan asiantuntija-, ohjelmisto- ja tietopalvelut, kansalliset ja kansainväliset tietoliikenneyhteydet sekä tietokoneressurssien tarjoaminen suurteholaskentaan ja suurien tietomäärien tallentamiseen. CSC tarjoaa palveluitaan tiedeyhteisöille yhtiöjärjestyksensä mukaisesti voittoa tavoittelematta.

Taloudellisesti tilikausi täytti siihen kohdistuneet odotukset. Vuonna 2013 yhtiön liikevaihto oli 31.185.566,00 (29.167.705,62) euroa ja kasvoi edellisvuodesta 6,9 %. Kasvua toivat erityisesti uudet hankkeet ja laajentunut sopimuskanta. Tulos rahoituserien jälkeen oli 187.061,35 (119.975,46) euroa, tilikauden voiton ollessa 111.099,63 (88.494,77) euroa. Tilikauden tulos oli ennakoitulla tasolla.

Yhtiön tutkimus- ja kehityskustannukset olivat vuonna 2013 noin 18 % (16 %) liikevaihdosta.

TILIKAUDEN KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT

Voittoa tavoittelemattomana yhtiönä CSC:n tulos, vakavaraisuus sekä maksuvalmius olivat hyviä.

Tunnusluvut	2013	2012	2011	2010
liikevoitto %	0,66 %	0,24 %	0,21 %	0,09 %
oman pääoman tuotto	6,25 %	5028 %	4,84 %	2,45 %
sijoitetun pääoman tuotto	10,35 %	6,34 %	8,49 %	3,61 %
quick ratio	2,8	2,8	3,0	2,6
omavaraisuusaste	26,42 %	28,15 %	25,42 %	24,95 %

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Merkittäviä riskejä ei toteutunut vuoden 2013 aikana. Rahoitustilanne säilyi kohtuullisena ja asema oman alansa IT-toimittajana pysyi edelleen merkittävänä. Laskentapalveluiden siirto ja käyttöönotto Kajaanin datakeskuksessa toteutui suunnitelmien mukaisesti. Myös merkittävilta tuotantokatkoilta vältyttiin toiminnan jatkuvuutta turvaavien toimenpiteiden ansioista.

CSC:n riskien hallintaa toteutettiin päivitetyn riskienhallintasuunnitelman ja hyväksytyjen jäännösriskien mukaisesti. CSC:n riskienhallinta on osa CSC:n vuosittaista suunnittelusykliä ja varautumista.

Datakeskus CSC Kajaanille myönnettiin arvostettu tietoturvallisuuden hallintajärjestelmien ISO/IEC 2700-sertifikaatti, jonka avulla varmistetaan kyky hallita, johtaa ja jatkuvasti parantaa palveluidensa ja toimintansa tietoturvallisuutta parhaiten kansainvälisten käytäntöjen mukaisesti. CSC:n ydinprosessit ja osa palveluista on toteutettu valtionhallinnon tietoturvasoatimusten korotetun tason mukaisesti, jota vasten CSC:tä on myös auditoitu. CSC:n palveluiden sekä sisäisten toimintojen turvallisuutta ja laatua on edelleen kehitetty parantamalla teknistä valvontaa, häiriöihin reagointia sekä saatavuuden seuranta. CSC:llä on myös erityisrooli osana kansallista huoltovarmuusinfrastruktuuria, minkä vuoksi ydintoiminnot tulee turvata myös kyberuhkien varalta.

TILIKAUDEN KESKEISIMMÄT TAPAHTUMAT

Kansalliset tieteellisen laskennan resurssit moninkertaistuivat huhtikuussa 2013, kun CSC otti tuotantokäyttöön uuden supertietokoneen (Sisu) ja superklusterin (Taito) ensimmäisen vaiheen laitteistot. Sisun ensimmäisen vaiheen laskentateho on 2,5-kertainen ja Taidon 5-kertainen aiempiin vastaaviin järjestelmiin verrattuna. Supertietokonepalvelut laajenivat loppuvuonna myös kiihdytinpohjaisella energiatehokkaalla Bull-supertietokoneella, jonka laskentateho on Sisun ensimmäisen vaiheen luokkaa. Eurooppalainen suurteholaskennan tutkimusinfrastruktuuri -projekti PRACE osallistui järjestelmän rahoitukseen, ja CSC käyttää sitä yhteistyössä suomalaisten tutkijoiden ja PRACE-yhteisön kanssa. Uudet järjestelmät sijoitettiin CSC:n ekotehokkaaseen datakeskukseen Kajaaniin, jolle myönnettiin kesäkuussa arvostettu tietoturvallisuuden hallintajärjestelmien ISO/IEC 27001-sertifikaatti.

Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ohjaama Tutkimuksen tietoaaineistot -hanke (TTA) julkaisi beta-version avointen aineistojen julkaisualustasta (AVAA). CSC:n toimittama AVAA-palvelu parantaa eri tieteenalojen tutkimusdatan avointa saatavuutta. Joulukuussa 2013 julkaistiin pilottisovellukset ilmakehätieteiden ja geotieteiden alalta, ja vuoden 2014 aikana valmistuvat hiukkasfysiikan ja kielitieteiden pilotit. Joulukuussa otettiin käyttöön myös OKM:n Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeessa (KDK) pitkäaikais säilytyspalvelu, joka mahdollistaa digitaalisen kulttuuriperinnön säilymisen tuleville sukupolville. Palvelu on suunnattu OKM:n hallinnonalalla toimiville, kulttuuriperintöä säilyttäville ns. muistiorganisaatioille. CSC ylläpitää KDK:n aineistojen säilytyspalvelua ja vastaa siihen liittyvien palvelujen tuottamisesta ja kehittämisestä.

CSC aloitti vuoden 2013 alussa uuden bibliometriikkapalvelun kehittämisen. Bibliometriikka on tieteellisten julkaisujen ja niiden saamien viittausten määrällistä tutkimusta. Bibliometristä laskentaa ja sitä tukevia palveluja tuotetaan ensisijaisesti opetus- ja kulttuuriministeriölle, Suomen Akatemialle ja Tieteellisten seurain valtuuskunnalle arviointityön tueksi. Bibliometriikkapalvelun kehitystyön osana julkaistiin kesäkuussa 2013 OKM:n, Kansalliskirjaston ja CSC:n yhteistyössä kehittämä julkaisutietoportaali Juuli. Se tuo OKM:n korkeakouluilta vuosittain keräämät, CSC:n tietovarastoon tallennetut yliopistojen tutkimusjulkaisujen viitetiedot kaikkien kiinnostuneiden käyttöön ja selattavaksi eri hakuehdoin.

CSC allekirjoitti marraskuussa 2013 palvelusopimuksen amerikkalaisen Box Ltd:n kanssa tallennuspilvipalvelujen tarjoamiseksi asiakkailleen maksullisena Funetin lisäpalveluna. Funet-jäsenorganisaatioiden käyttäjät voivat tallentaa, muokata ja jakaa tiedostoja sekä määritellä käyttöoikeuksia ja kansiorakenteita Box Ltd:n tuottamaan pilveen. Funet Boksi -palvelu sopii erilaisten projektien sekä tutkimuksen ja opetuksen tarpeisiin.

CSC:n datakeskukseen Kajaaniin perustettiin vapaan lähdekoodin ohjelmistoihin perustuva pilvilaskennan ja digitaalisten palveluiden tutkimus- ja tuotekehitysympäristö, Palvelupaja FORGE. Liikenne- ja viestintäministeriö myösi 3,84 M€:n rahoituksen sen käynnistämiseen. Palvelupaja FORGEN toiminnasta vastaa Digile Oy ja CSC toimittaa tarvittavat alustaratkaisut. Palvelupaja FORGE avattiin syksyllä hankepilottien käyttöön Digile Oy:n ja CSC:n yhteistyönä.

CSC:n toiminta kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa tähtää suomalaisen tutkimuksen kansainvälistymisen tukemiseen ja kilpailukyvyyn vahvistamiseen. Merkittäviä yhteistyöhankkeita vuonna 2013 olivat EU-rahoitteiset, yhteiseurooppalaiset, yhteistä datainfrastruktuuria rakentavat EUDAT ja RDA, suurteholaskennan tutkimusinfrastruktuuri PRACE sekä kansalliset grid-yhteisöt yhdistävä EGI sekä Suomen Akatemian rahoittama biotieteiden hanke ELIXIR.

VUOSI 2014

CSC:n toimintaympäristöä muovaavat rakenteelliset muutokset jatkuvat vuonna 2014. Julkishallinnossa on meneillään merkittäviä tehostamishankkeita, kuten valtion toimialariippumattomien ICT-tehtävien yhteen kokoaminen ja valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskus Valtorin perustaminen. Useat Suomen digitaalisen talouden tulevaisuutta pohtineen ICT 2015 -työryhmän esittämät toimenpiteet sivuavat CSC:n toimintaa. Keväällä 2014 julkaistava Kansallisten tutkimusinfrastruktuurien tiekartta viitoittaa niin ikään voimakkaasti CSC:n tulevaisuutta. Taustalla vaikuttavat myös opetus- ja kulttuuriministeriön älystrategia (OKM-KIDE) ja muut OKM:n ja usean ministeriön yhteistyössä laatimat keskeiset strategiat, suunnitelmat ja ohjelmat.

CSC:n liikevaihdon ja kustannusten kasvu jatkuu vuonna 2014. Kasvun oletetaan olevan noin 5,5 %. Kasvu perustuu CSC:n sopimuskannan kehittämiseen sekä uusiin hankkeisiin. Julkishallinnon tehostamishankkeet tuottavat CSC talouden suunnittelulle haasteita, mutta avaavat samalla uusia mahdollisuuksia. CSC pyrkii vastaamaan niihin tehostamalla sekä prosesseja että organisaatorakenteita.

Vuoden 2014 keskeisimmät tavoitteet liittyvät tutkimus- ja kulttuuriaineistojen infrastruktuurien kehittämiseen, supertietokoneiden toisen vaiheen laitteistojen käyttöönottoon, tietovarasto- ja bibliometriikkapalvelujen kehittämiseen, CSC:n Kajaanin datakeskuksen mahdollisuuksien hyödyntämiseen sekä keväällä 2014 julkistettavalla kansallisen tutkimusinfrastruktuurien tiekartalla olevien hankkeiden edistämiseen.

Tutkimuksen tietoaineistot -hankkeessa (TTA) julkaistaan KATA-metatietokatalogi ja käynnistetään tutkimusaineistojen pitkäaikaiskäilytyksen palvelut (TTA-PAS). Kulttuuriaineistojen pitkäaikaiskäilytyksen palveluita kehitetään edelleen Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeessa. TTA-hanketta seuraa opetus- ja kulttuuriministeriön asettama Avoimen tieteen tiekartta -hanke (ATT), jonka tavoitteena on selkeyttää ja tukea tutkimusaineistojen, menetelmien ja julkaisemisen prosesseja. CSC:llä on keskeinen rooli hankkeen toteuttamisessa.

CSC ottaa vuonna 2014 käyttöön supertietokone Sisun ja superklusteri Taidon toisen vaiheen laitteistot, jotka moninkertaistavat käytettävissä olevan laskentatehon. Taito-superklusteriin liittyvä pilvilaskentaympäristö Pouta tulee myös täysimittaiseen tuotantoon. CSC tukee asiakkaiden siirtymistä uusiin järjestelmiin vahvalla koulutustoiminnalla ja asiantuntijatyöllä. CSC panostaa myös dataintensiiviseen laskentaan kehittämällä sitä tukevia työkaluja sekä REMS-palvelua (Resource Entitlement Management System), jota hyödynnetään mm. tieteenalakohtaisten suojeltavien tutkimusaineistojen jakelussa.

Opetus- ja kulttuuriministeriölle suunnatuissa tietovarastopalveluissa erityisenä painopisteenä on korkeakoulujen kansallisen tietovarannon ja korkeakoulujen tiedonkeruun kehittäminen sekä bibliometriikkalaskentapalvelut. Kansallinen julkaisukanavatiekanta valmistuu.

CSC koordinoi valtiovarainministeriön ohjaaman JulkICT-hankkeen toimeksiannosta valtion konesali-toimintojen keskittämiseen tähtäävää tiedonkeruuta ja valmistelee valtion yhteiskäyttöisten kapasiteetti-palvelujen tuottamiskonseptia. CSC myös rakentaa vuosina 2014-2015 korkeakoulujen yhteisen energia- ja kustannustehokkaan konesaliympäristön CSC:n Kajaanin datakeskukseen. Tarkoituksena on kehittää malli, jolla korkeakoulut pystyvät siirtämään toimintojaan paikallisista konesaleista keskitetyksi ylläpidettyyn konesaliin. Konesalihankkeessa ovat mukana CSC, Kajaanin ammattikorkeakoulu, Ammattikorkeakoulujen tietohallintojohtajien AAPA-verkosto, ammattikorkeakoulujen yhteisiä perustietotekniikkaratkaisuja rakentava KATE2-hanke sekä yliopistojen tietohallintojohtajien verkosto FUCIO. Kainuun liitto myönsi joulukuussa 2013 2,5 miljoonaa euroa Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoitusta hanketta varten.

Kansainvälisessä toiminnassa valmistaudutaan tutkimushankkeisiin, jotka liittyvät Euroopan Unionin Horizon 2020 -ohjelmaan vuosille 2014-2020.

HENKILÖSTÖ

Monen peräkkäisen kasvuvuoden jälkeen CSC:n henkilömäärä ei lisääntynyt vuoden 2013 aikana. Hieman kohonneesta vaihtuvuudesta ja sijaistarpeesta johtuen rekrytointien määrät eivät laskeneet yhtä voimakkaasti. Työnantajakuvan ylläpitämiseksi ja tunnettuuden lisäämiseksi jatkettiin edelleen panostusta rekrytointimarkkinointiin ja tapahtumaosallistumisiin. CSC osallistui korkeakoulukampuksilla pidettäville rekrytointimessuille, julkaisi rekrytointiin liittyvää viestintää eri medioissa ja luonnollisesti rekrytointi-ilmoituksia avoimista paikoista monilla sähköisillä foorumeilla. Työnantajakuvan säilymisestä hyvällä tasolla on osoituksena CSC:n sijoittuminen Universumin työnantajamielikuvatutkimuksessa sijalle 21./50. Vuonna 2012 sijoitus oli 20./47. CSC:n kehityspolku on ollut toiminnassa 2,5 vuotta. Sen avulla varmistetaan ja jäsennetään asiantuntijan kehittymistä työtehtävissä ja myös kartoitetaan kiinnostusta tehtäväkiertoon sekä uusien osaamisten oppimiseen. Vuoden aikana kuusitoista henkilöä siirtyi seuraavalle nimiketasolle ja horisontaalisia tehtävistä toiseen siirtymisiä oli seitsemän. Syyskuun alussa tehtiin organisaatiouudistus, jonka myötä aloitti seitsemän uutta lähiesimiestä (ryhmäpäällikköä).

CSC:n palvelutarjonnan muuttuessa asiakkaiden kysynnän mukaisesti, tullaan jatkossakin kannustamaan ja motivoimaan henkilöstöä sisäiseen tehtäväkiertoon ja antamalla siihen tarvittavaa koulutusta, perehdytystä ja työssä oppimisen tukea monilla erilaisilla menetelmillä. Työhyvinvoinnin varmistamiseksi muuttuvassa työympäristössä tehdään monia toimia. Alkuvuodesta 2013 otettiin käyttöön varhaisen välittämisen malli.

Henkilömäärä 31.12.2013 oli 254 henkilöä. Keskimääräinen henkilövahvuus oli 254 henkilöä ja henkilötyövuosien määrä 251. Henkilöstön ikäjakauma on hyvä ja keski-ikä on 41 vuotta. Keskimääräinen palvelusaika oli 8,2 vuotta. Uusia vakituista henkilöitä aloitti 14 ja 13 vakituista henkilöä erosi palveluksesta. Lähtövaihtuvuus (5,5%) kasvoi hieman edellisestä vuodesta (2012: 3,5 %).

Taulukko 8. henkilöstön tunnusluvut

Tunnusluvut	2013	2012	2011	2010
henkilömäärä	254	251	231	210
vakituiset	235	227	209	191
määräaikaiset	19	24	22	19
miehet	74 %	74 %	72 %	74 %
naiset	26 %	26 %	28 %	26 %
Ikäjakaumat	2013	2012	2011	2010
alle 30 vuotta	4 %	7 %	11 %	11 %
30–39 vuotta	44 %	47 %	44 %	44 %
40–49 vuotta	36 %	30 %	30 %	32 %
yli 50 vuotta	16 %	16 %	15 %	13 %
keski-ikä	41 vuotta	40 vuotta	40 vuotta	40 vuotta
Koulutus	2013	2012	2011	2010
perus- ja ammatillinen	19 %	19 %		
ammattikorkeakoulu	12 %	14 %		
yliopisto	50 %	48 %		
jatkotutkinnot	19 %	19 %		

YMPÄRISTÖ

CSC:n suurin ympäristökuorma muodostuu laittilojen sähk6nkulutuksesta ja liikelennoista. Vuosi 2013 oli ensimmäinen kokonainen tuotantovuosi CSC:n Kajaanin datakeskuksessa.

Vuonna 2013 koko CSC:n sähk6nkulutus oli 12,68 GWh. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 10 %. Toimistotilojen sähk6nkulutus oli 312 MWh (- 1,5 %) ja CSC:n laittilojen sähk6nkulutus 12,37GWh. Sekä datakeskusten että toimiston käyttämä sähk6 oli kokonaisuudessaan ympäristöystävällisesti Norjassa Ranan ja Svartisenin vesivoimalaitoksissa tuotettua sertifioitua (Inspecta Oy) vesivoimaa. Laittilojen sähk6nkulutuksen kasvun syynä oli mm. Kajaanin datakeskuksen palvelinkapasiteetin kasvu ja lisääntyneet konesalipalvelut.

CSC:n datakeskusten energiatehokkuus on kansainvälisesti katsoen erittäin hyvä. Energiatehokkuutta mittaava PUE-arvo (Power Usage Effectiveness), joka tarkoittaa kokonaisenergian jakamista palvelinten käyttämällä energialla, pystyi CSC:n Espoossa sijaitseissa datakeskuksissa edellisen vuoden tasolla ollen 1,57 (1,58) ja 1,42 (1,36). Vuonna 2012 tuotantokäyttöön otetussa Kajaanin datakeskuksessa kokonais-PUE-arvo oli 1,21, mutta yksittäisen konesalimodulin osalta päästiin jopa PUE-arvoon 1,05.

CSC:n Espoon toimipiste on WWF:n Green Office-toimisto. Sähk6nkulutus, liikelennot ja paperinkulutus on valittu seurattaviksi indikaattoreiksi, joiden tuloksia pyritään jatkuvasti parantamaan. Lentokilometrien määrä kuitenkin kasvoi 1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tähän oli syynä tiivistynyt kansainvälinen yhteistyö. Kotimaan liikelennojen hiilidioksidipäästöt vähenivät 17,2 %, mutta ulkomaan lentojen päästöt kasvoivat 17,5 %.

Paperinkulutus väheni edelleen CSC:ssä. Tulosteita otettiin lähes 11 % vähemmän kuin edellisvuonna. Värillisen ja valkoisen keräyspaperin kierrätyksen ohella CSC:n toimitiloissa on keräysastiat tuhottavalle, luottamukselliselle paperiaineistolle, kierrätyspahville, energijätteelle ja biojätteelle. CSC myös hyödyntää toimistotilakiinteistön eri jätelajeille osoitettuja keräysastioita: biojäte, energijäte, lasi, paristot, loisteputket ja metalliromu.

HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN VOITON KÄYTTÄMISESTÄ

Hallitus esittää, että yhtiön tilikauden 2013 voitto 111.099,63 euroa siirretään edellisten tilikausien tulokseen ja että osinkoa ei jaeta.

10 TASEKIRJA 1.1.2013–31.12.2013

TULOSLASKELMA

	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Euroa		
Liikevaihto	31 185 566,00	29 167 705,62
Liiketoiminnan muut tuotot	4 360 907,13	3 628 558,60
Henkilöstökulut	17 072 814,96	16 017 360,27
Poistot	694 820,75	124 952,14
Liiketoiminnan muut kulut	17 574 065,54	16 583 409,27
Liikevoitto/tappio	204 771,88	70 542,54
Rahoitustuotot ja -kulut	-17 710,53	49 432,92
Voitto ennen satunnaisia eriä	187 061,35	119 975,46
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	187 061,35	119 975,46
Välittömät verot	-75 961,72	-31 480,69
Tilikauden voitto/tappio	111 099,63	88 494,77

TASE

Vastaavaa	31.12.2013	31.12.2012
Euroa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	248 892,89	5 058 178,28
Aineelliset hyödykkeet	5 358 947,66	354 206,07
Sijoitukset	255 522,82	255 522,82
	<u>5 863 363,37</u>	<u>5 667 907,17</u>
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	6 360 647,66	3 949 413,61
Rahat ja pankkisaamiset	8 160 250,89	8 388 459,70
	<u>14 520 898,55</u>	<u>12 337 873,31</u>
	<u><u>20 384 261,92</u></u>	<u><u>18 005 780,48</u></u>

Vastattavaa	31.12.2013	31.12.2012
Euroa		
Oma pääoma		
Osakepääoma	1 000 000,00	1 000 000,00
SVOP	200 000,00	200 000,00
Edellisten tilikausien tulos	520 670,46	432 175,69
Tilikauden tappio/voitto	111 099,63	88 494,77
Oma pääoma yhteensä	<u>1 831 770,09</u>	<u>1 720 670,46</u>
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma	18 552 491,83	16 285 110,02
	<u>18 552 491,83</u>	<u>16 285 110,02</u>
	<u><u>20 384 261,92</u></u>	<u><u>18 005 780,48</u></u>

RAHOITUSLASKELMA

	2013	2012
Euroa		
Liiketoiminnan rahavirta		
Myynnistä saadut maksut	32 082 116,15	31 920 386,74
Maksut liiketoiminnan kuluista	-31 354 537,13	-29 206 577,40
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	727 579,02	2 713 809,34
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-24 991,62	13 137,84
Saadut korot liiketoiminnasta	7 281,09	36 295,08
Maksetut välittömät verot	-47 800,35	-31 000,99
Liiketoiminnan rahavirta	662 068,14	2 732 241,27
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-890 276,95	-5 146 224,67
Investointien rahavirta	-890 276,95	-5 146 224,67
Rahavarojen muutos	-228 208,81	-2 413 983,40
Rahavarat tilikauden alussa	8 388 459,70	10 802 443,10
Rahavarat tilikauden lopussa	8 160 250,89	8 388 459,70

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2013

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tilinpäätöksen vertailukelpoisuus

Tilinpäätös on vertailukelpoinen vuoden 2012 tilinpäätökseen.

Pysyvät vastaavat ja suunnitelmapoistot

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenuon. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Tilinpäätöksessä 31.12.2013 on esitetty suunnitelman mukaiset poistot seuraavasti.

Koneet ja kalusto 25 % menojäännöksestä, hankintahetkestä lukien.

Muut pitkävaikutteiset menot poistetaan tasapoistoin kymmenen vuoden aikana.

Eläkkeet

Yhtiön eläketurva on vakuutettu vakuutusyhtiössä. Toimitusjohtajan eläke-edut eivät poikkea muun henkilöstön eläke-eduista.

Laskennalliset verokirjaukset

Laskennallinen verosaaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempan käypään arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot**Euroa**

	2013	2012
Liikevaihto		
Kotimaan liikevaihto	31 185 566,00	29 167 705,62

	2013	2012
Liiketoiminnan muut tuotot		
EU:ta, Tekesiltä ja Suomen Akatemialta saadut tutkimusavustukset	4 360 907,13	3 628 558,60

	2013	2012
Liitetiedot henkilöstöstä		
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana henkilöitä palveluksessa 31.12.	254	251
henkilöitä keskimäärin	251	246

	2013	2012
Henkilöstökulut		
Palkat	13 861 877,40	12 975 010,36
Eläkekulut	2 513 386,70	2 288 414,50
Muut lakisääteiset henkilösivukulut	697 550,86	753 935,41
Yhteensä	17 072 814,96	16 017 360,27

	2013	2012
Johdon palkat ja palkkiot		
Hallitus ja toimitusjohtaja	266 761,75	252 715,12

	2013	2012
Tilintarkastajalle maksetut palkkiot		
Tilintarkastukset	11 536,00	4 650,00
Muut lausunnot	5 650,00	7 950,00
	17 186,00	12 600,00

	2013	2012
Liiketoiminnan muut kulut		
Tietoliikennekulut, laite- ja ohjelmistohoito	8 284 986,36	7 945 929,86
Muut kulut	4 928 172,05	5 008 920,81
	13 213 158,41	12 954 850,67

	2013	2012
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	7 281,09	36 295,08
Korkokulut ja muut rahoituskulut muille	-24 991,62	13 137,84
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-17 710,53	49 432,92

	2013	2012
Verojen erittely		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-47 800,35	-31 000,99
Laskennallisen verosaamisen muutos	-28 161,37	-479,70
Yhteensä	-75 961,72	-31 480,69

Tasetta koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat	Aineettomat hyöd.	Aineelliset hyöd.	Yhteensä
	Aineettomat oik.	Koneet ja kalusto	
Hankintameno 1.1.2013	5 130 376,09	1 569 226,99	6 699 603,08
Lisäykset	831 466,41	58 810,54	890 276,95
Siirrot erien välillä	-5 049 185,52	5 049 185,52	0,00
Muut lisäykset	947 220,11	947 220,11	
Vähennykset	-947 220,11	-947 220,11	
Hankintameno 31.12.2013	5 961 842,50	1 628 037,53	7 589 880,03
Kertyneet poistot 1.1.2013	72 197,81	1 215 020,92	1 287 218,73
Tilikauden poisto	591 566,28	103 254,47	694 820,75
Kertyneet poistot 31.12.2013	663 764,09	1 318 275,39	1 982 039,48
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	5 058 178,28	354 206,07	5 412 384,35
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	248 892,89	5 358 947,66	5 607 840,55
Omistukset muissa yrityksissä		2013	2012
Yhtiön osakeomistukset			
Otaverkko Oy	euroa	omistus % / kpl	omistus % / kpl
Hankintameno 1.1.2013	2 522,82	5,3 / 75	5,3 / 75
Hankintameno 31.12.2013	2 522,82	5,3 / 75	5,3 / 75
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	2 522,82	5,3 / 75	5,3 / 75
Digile Oy/ ICT SHOK	euroa	omistus % / kpl	omistus % / kpl
Hankintameno 1.1.2013	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
Hankintameno 31.12.2013	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
SalWe Oy/ T&H SHOK	euroa	omistus % / kpl	omistus % / kpl
Hankintameno 1.1.2013	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
Hankintameno 31.12.2013	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	10 000,00	0,9 / 100	0,9 / 100
NORDUnet A/S	euroa	omistus % / kpl	omistus % / kpl
Hankintameno 1.1.2013			
Hankintameno 31.12.2013	233 000,00	17,9 / 2000	17,9 / 2000
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	233 000,00	17,9 / 2000	17,9 / 2000

Rahoitusarvopaperit

Danske Invest Neutral K	
Hankintameno	1 039 074,04
Markkinahinta 31.12.2013	1 063 727,36
Erotus	24 653,32

Danske Invest Yhteisökorko K	
Hankintameno	1 000 000,00
Markkinahinta 31.12.2013	1 059 381,44
Erotus	59 381,44

Lyhytaikaiset saamiset	2013	2012
Myyntisaamiset	1 931 250,16	1 209 624,21
Siirtosaamiset	4 429 397,50	2 711 628,03
Laskennalliset verosaamiset	0,00	28 161,37
Yhteensä	6 360 647,66	3 949 413,61

Oma pääoma	2013	2012
-------------------	-------------	-------------

Osakepääoma 1.1.2012	1 000 000,00	600 000,00
Muutos	0,00	400 000,00
Osakepääoma 31.12.2012	1 000 000,00	1 000 000,00
SVOP 1.1.2012	200 000,00	200 000,00
Muutos	0,00	0,00
SVOP 31.12.2012	200 000,00	200 000,00
Voitto edellisiltä tilikaudelta 1.1.2013	520 670,46	832 175,69
Siirto osakepääomaan	400 000,00	
Voitto edellisiltä tilikaudelta 31.12.2013	520 670,46	432 175,69
Tilikauden voitto/tappio	111 099,63	88 494,77
Oma pääoma yhteensä	1 831 770,09	1 720 670,46

Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2013	2013	2012
Voitto edellisiltä tilikaudelta	520 670,46	432 175,69
Tilikauden voitto	111 099,63	88 494,77
Yhteensä	631 770,09	520 670,46

Osakepääoman jakautuminen osakelajeittain

	2013	2012
	kpl	kpl
Osakkeilla on 1 ääni / osake	10 000	10 000

Lyhytaikainen vieras pääoma	2013	2012
Saadut ennakot	13 452 021,17	11 892 766,48
Ostovelat	848 349,75	785 986,39
Muut lyhytaikaiset velat	797 146,99	729 290,00
Siirtovelat	3 454 973,92	2 877 067,15
	18 552 491,83	16 285 110,02

Vastuut

Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	936 254,28	683 130,18
tulevilla tilikausilla maksettavat	1 533 999,87	1 210 735,37
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 669 247,12	2 668 648,06
tulevilla tilikausilla maksettavat	13 753 914,15	16 422 562,21

Tunnuslukuja	2013	2012	2011	2010
- liikevoitto %	0,66 %	0,24 %	0,21 %	0,09 %
- oman pääoman tuotto	6,25 %	5,28 %	4,84 %	2,45 %
- sijoitetun pääoman tuotto	10,35 %	6,34 %	8,49 %	3,61 %
- quick-ratio	2,8	2,8	3,0	2,6
- omavaraisuusaste	26,42 %	28,15 %	25,42 %	24,95 %

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Essoossa, helmikuun 27. päivänä 2014

Samuel Kaski

Johanna Björkroth

Erja Heikkinen

Pentti Heikkinen

Jussi Nuorteva

Jouko Paaso

Mari Walls

Kimmo Koski
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Essoossa, maaliskuun 5. päivänä 2014

PricewaterhouseCoopers Oy

Leena Puumala
KHT

Luettelo kirjanpitoKirjoista tilikaudella 1.1.2013–31.12.2013

Kassakirja
Päiväkirja
Pääkirja
Myyntireskontraluettelot
Ostoreskontraluettelot
Myyntilaskut
Ostolaskut
Muistiotositteet
Palkkayhteenvedot
Palkkatositteet
Maksutositteet
Arvonlisäverotositteet

TILINTARKASTUSKERTOMUS

CSC – TIETEEN TIETOTEKNIIKAN KESKUS OY:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisällyvistä luvuista ja siinä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 5. päivänä maaliskuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy

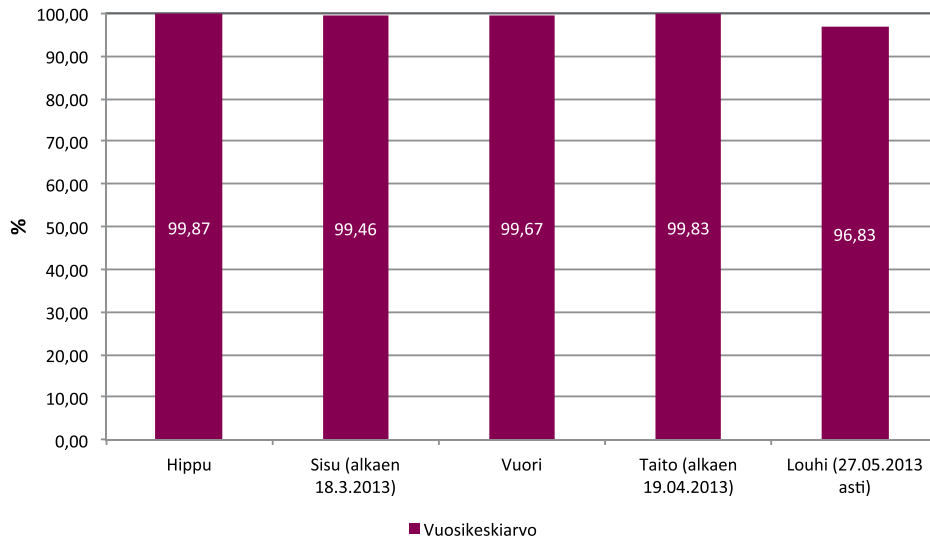
KHT-yhteisö

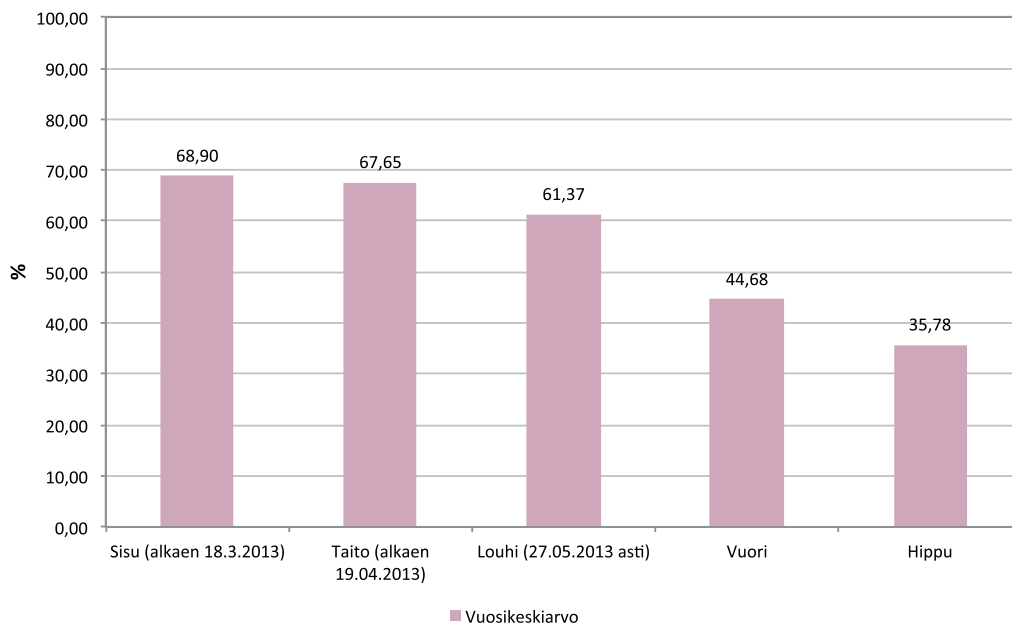
Leena Puumala, KHT

TILASTOJA 2013

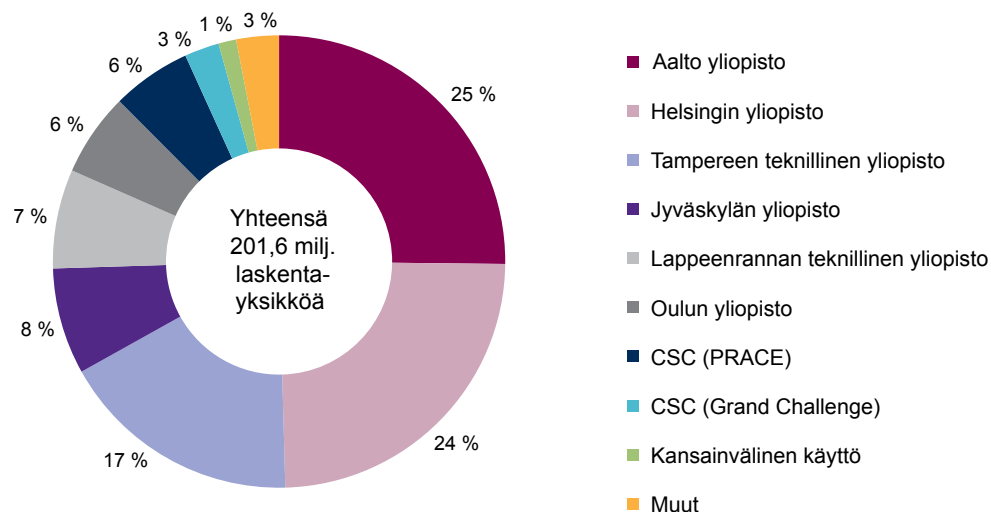
**Laskenta- ja sovelluspalvelimien käytettävyys vuonna 2013
(sisältää huolto- ja käyttökatkot)**

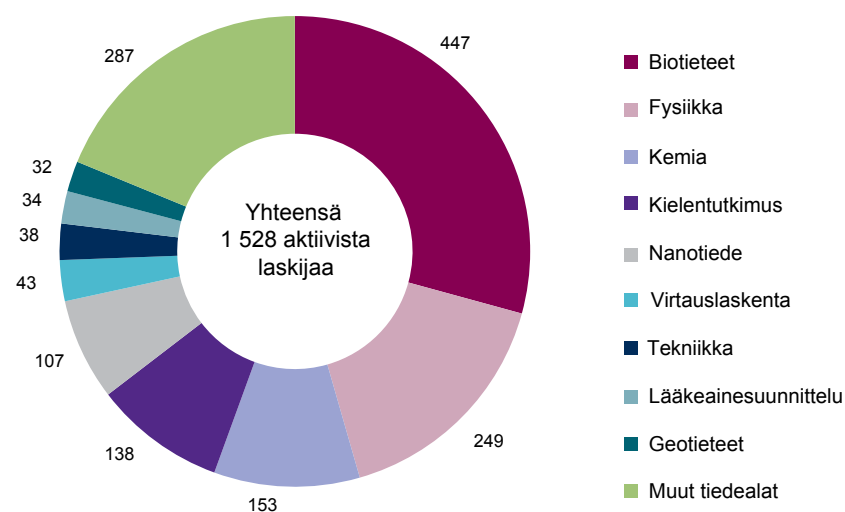
**Laskenta- ja sovelluspalvelimien käyttöaste vuonna 2013
(verrattuna maksimikapasiteettiin)**

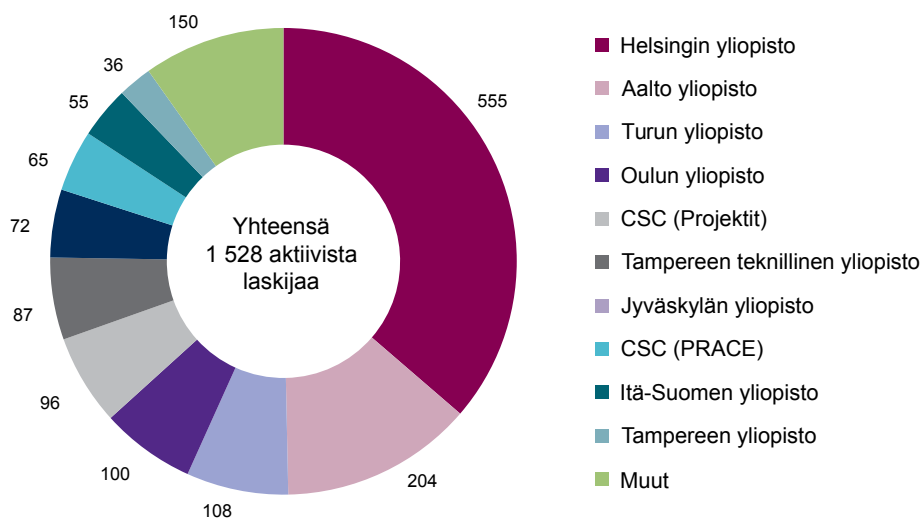
Tietokoneressurssien käyttö organisaatioittain vuonna 2013

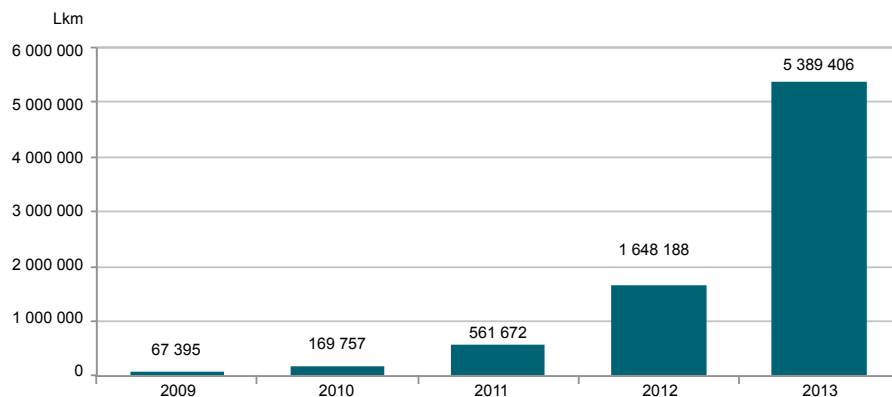
Tietokoneressurssien käyttäjät tiedealoittain vuonna 2013

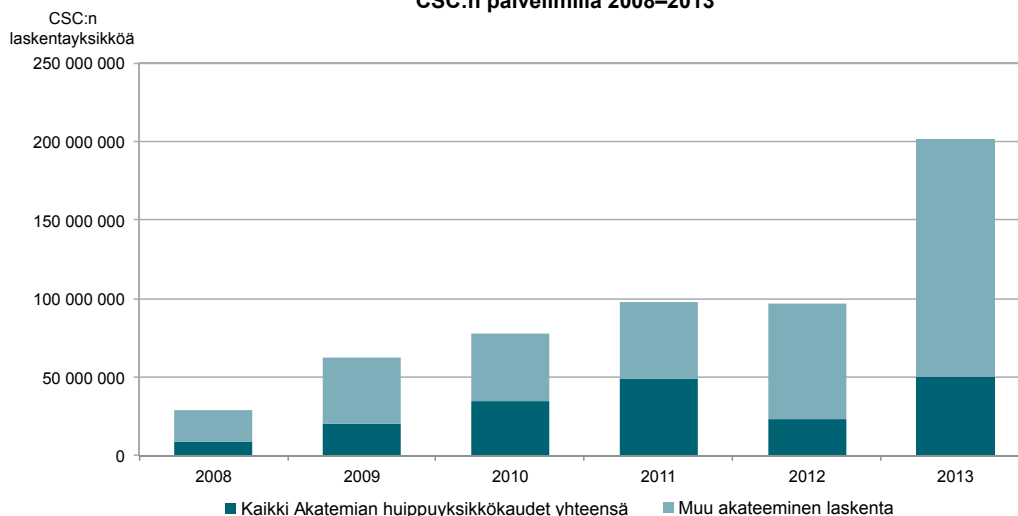
Tietokoneressurssien käyttäjät organisaatioittain vuonna 2013

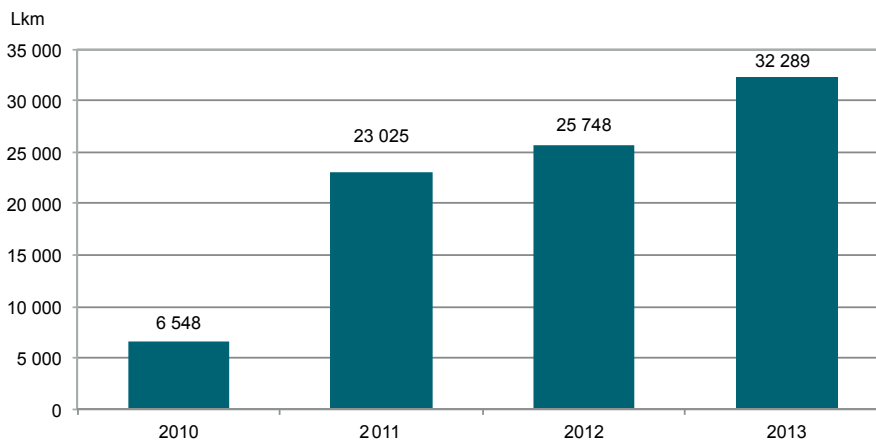
Kirjautumiset eduroam-verkkovierailupalveluun 2009–2013

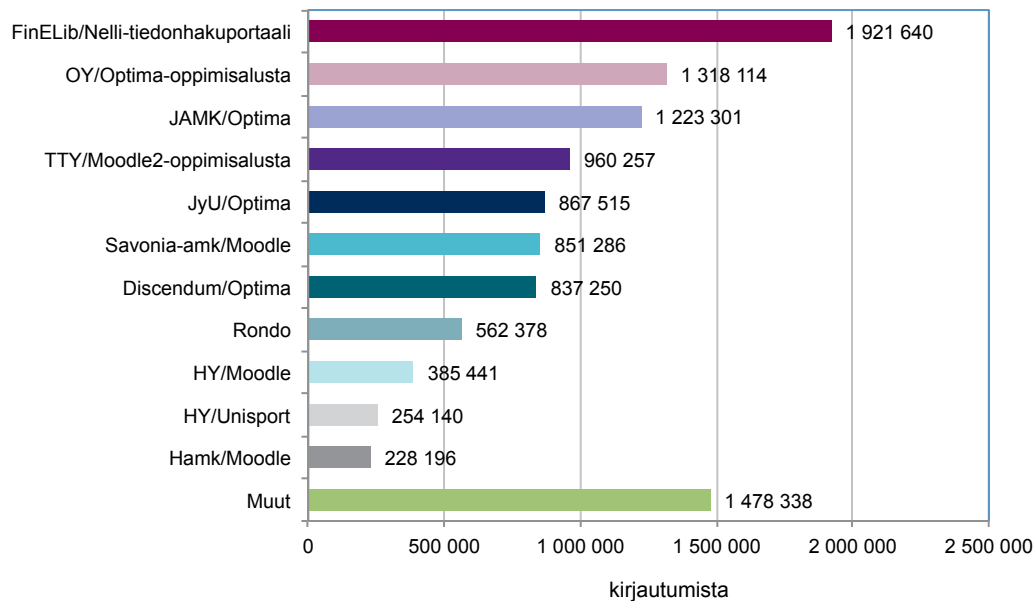
Suomen Akatemian huippuyksiköiden laskentakäyttö CSC:n palvelimilla 2008–2013

Tutkijan käyttöliittymän (SUI) vierailujen lukumäärä 2010–2013

**Haka-kirjautumiset palveluittain 2013
(yhteensä 11 milj. kirjautumista)**

Life Science Center Keilaniemi
Keilaranta 14, PL 405
02101 Espoo

2013

CSC – TIETEEN TIETOTEKNIIKAN KESKUS OY